Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראָשען

הײנט 8 זײטען

נײער פאָלקסבלאַט

№ 264 | Łódź, Wtorek, 18 listopada 1930 r. | אכטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, כ"ז מרחשון תרצ"א | № 264

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ענטגילטיגער וואהל-רעזולטאט

יודען האבען בעקומען 13 מאנדאטען: פון דער ליסטע 14—5, 17—3, 18—1, און פון סאנאציע-ליסטע 4.—סאנאציע בעקומען 247 מאנדאטן, ענדעקעס 63, צענטראלעוו 80 כ. ד. 14, דײטשען 5, קאמוניסטען 5, אוקראינער מיט ווייס-רוסען 21

דער סיים ווערט געעפענט דעם 9. דעצעמבער

אלגעמיינער ענטגילטיגער רעזולטאט

וו א ר ש א, 17. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). דער ענט-גילטיגער רעזולטאט פון די וואהלען צום סיים שטעלט זיך פאר אויף פאל-גענדען אופן. עס בעקומען:

ליסטע נומער 1 (סאנאציע)	202 מאנד.,	פלוס 45 פון דער מלוכה-ליסטע	
„ „ 4 (ענדעציע)	„ 52	„ „ „ „ 10	
„ „ 7 (צענטראלעוו)	„ 68	„ „ „ „ 12	
„ „ 11 (אוקר. בלאק)	„ 18	„ „ „ „ 3	
„ „ 12 (דײטשען)	„ 5		
„ „ 14 (גאליצ. ציונ.)	„ 5		
„ „ 17 (ציוניסטען)	„ 3		
„ „ 18 (אגודה)	„ 1		
„ „ 19 (כאדעקעס)	„ 12	„ „ „ „ 2	
„ „ 22 (קאמוניסטען)	„ 5		
„ „ 23 (לינקע סאצ.)	„ 1		
	372	72	

ס"ה 444 מאנדאטען

ווי אזוי זעהט אויס די לאגע ביי די יודען

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קאָ-רעספאנדענט) אין נײ-געוועהלטען סיים זענען אריין 13 יודישע דעפוטאטען, דערפון פון דער ליסטע 14 (גאליציאנער ציוניסטען) — 5. פון דער ליסטע 17 גרינבוימס גרופע) — 3, פון דער ליסטע 18 — „אגודה") — 1, און פון די [illegible]-ליסטען—4.

וואו זענען געוועהלט געווארען יודישע דעפוטאטען?

יודישע דעפוטאטען זענען געוועהלט געווארען: אין ווארשא — 2 (1 פון דער ליסטע 17 און איינער פון 18), אין לאדז — 1 (17), אין לעמבערג — 2 (פון 14 און סאנאציע), אין סטרי (14), סטאניסלא-וואוו (14), לעמבערג פאוויאט (14), קראקא (14) און פון דער סאנאטארישער מלוכה-ליסטע — 3.

די יודישע דעפוטאטען זענען

פון נומער 14 — ד"ר טהאן, ד"ר זאמערשיין, ד"ר שמאראק, ד"ר שרייבער און ד"ר ראטענ-שטרייך.

פון נומער 17 — יצחק גרינבוים, ד"ר ראזענ-בלאט און בנימין רוס.

פון נומער 18 — הרב לעווין.

פון דער סאנאציע-ליסטע אין לעמבערג — יעגער.

פון דער סאנאטארישער מלוכה-ליסטע — ל. מינצבערג, וו. ווישליצקי און מינקאווסקי.

אין ביאליסטאק, ווילנא, פלאצק, פעטריקאוו, וואו ס'זענען געווען אויסזיכטען, זענען די יודישע שטימען צושפליטערט געווארען.

אין קאליש איז ביי דער ערשטער בערעכנונג אויסגעפאלען פאר דער סאנאציע 3 מאנדאטען און פאר די ענדעקעס 4. ביי דער גענויער אפ-רעכנונג, האט זיך ארויסגעשטעלט, אז די ליסטע, אויף וועלכער ס'האט אלס ערשטער פיגורירט בנימין רוס פון לאדז, האט בעקומען א מאנדאט און די ענדעקעס נאר 3 מאנדאטען.

ל ע מ ב ע ר ג, 17 (טעלעפאניש). דער פער-עפענטליכער רעזולטאט פון ד יוואהלען אין לעמ-בערג איז געווען אן איבעראשונג פאר אלע. די יודישע ליסטע נומער 14, האט בעקומען 31,519 שטימען און האט געדארפט לויט דער אוי[illegible]ונג צו בעקומען 2 מאנדאטען, דער וואהל-קאמיסאר האט אבער געפסק'נט, אז דער ליסטע קומט נאר איין מאנדאט.

ווי אזוי וועט זיך פערטיילען מיט די מאנ-דאטען דער „צענטראלעוו"

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). דער צענטראלעוו האט בעקומען שוין צוזאמען מיט דער מלוכה-ליסטע 80 מאנדאטען. זיי וועלען פערטיילט ווערען צווישען די פארטייען, וואס געהן אריין אין דעם בלאק אויף פאלגענדען אופן: פ.פ.ס. — 24, „וויזוואלעניע" — 15, פויערים-ריכטונג — 18, „פיאסט" — 15, נ.פ.ר. רעכטע — 8 מאנדאטען.

פון די פ.פ.ס. האבען נישט קיין מאנדאטען, אזעלכע אנגעזעהענע פיהרער, ווי דיאמאנט, פראגער, קוואפינסקי, קאשארסקי און אנד.

א גרויסע סענסאציע האט אויך ארויסגערופען דאס, וואס ס'איז נישט געוועהלט געווארען דער פריערדיגער סיים-מארשאלעק און פיהרער פון „פיאסט" — ראטאי.

מפלה פון די ארבייטער-ליסטען

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). אלע ארבייטער-ליסטען האבען גע-ליטען א מפלה. שוין אפגערעדט פון די פ.פ.ס., וועלכע איז פון „צענטראלעוו" ארויס צובראכען, האבען אויך די קאמוניסטען פערלוירען פיל שטי-מען, אזוי למשל, האבען זיי אין זאגלעמביער ראַ-יאָן פערלוירען 50 טויזענד שטימען און אנשטאט 3 מאנדאטען, וואס זיי האבען דארט געהאט, האָ-בען זיי איצט בעקומען 1 מאנדאט. דאגעגען האבען די קאמוניסטען אומגעריכט בעקומען א מאנדאט אין לוקאוו, וואו די צענטראלעוו ליסטע איז גע-ווען גע'פסל'ט.

אויך דער „בונד" און לינקע פועלי-ציון האָ-בען אין פערגלייך מיט די וואהלען אין יאהר 1928 בעקומען פיל ווייניגער שטימען.

ווען וועט פארקומען די ערשטע זיצונג פון נייעם סיים

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קאָ-רעספאנדענט). אין די פאליטישע קרייזען האלט מען, אז די ערשטע זיצונג פון ניי-געוועהלטען סיים וועט פארקומען אין הסכם מיט דער קאנסטיטוציע, דאס הייסט, דעם דריטען דינסטאג נאך די וואהלען וואס פאלט אויס דעם 9. דעצעמבער. די זיצונג וועט זיכער א דורך רוהיג, צוליב די מעהרהייט, וואס האט בעקומען דער רעגירונגס-בלאק.

אלס סיים-מארשאלעק וועט געוועהלט ווערען

שוויטאלסקי אדער סלאוועק

דאן וועט זיך מארשאל פילסודסקי אפזאגען פון זיין אמט אלס פרעמיער און בלייבען קריגס-מיניס-טער, דער ווארשיינליכסטער קאנדידאט אויף פרע-מיער איז דער איצטיגער וויצע-מיניסטער בעק.

וואס וועט זיין מיט ד' ארעס-טירטע דעפוטאטען

אין די פאליטישע קרייזען אינטערעסירט מען זיך איצט שטארק מיט'ן גורל פון די ארעסטירטע דעפוטאטען, וועלכע זענען אויסגעוועהלט געווארען אין סיים. לויט די קאנסטיטוציע דארף מען זיי בע-פרייען, אויב דאס וועט פערלאנגען די סיים-מעהר-הייט, צוליב דעם, אבער, וואס דער רעגירונגס-בלאק האט א מעהרהייט איז מעגליך, אז די ארעס-טירטע דעפוטאטען וועלען נישט בעפרייט ווערען. דערווייל וועלען די דעפוטאטען איבערגעפיהרט ווע-רען אין די טורמעס, וואו זיי ווארטען

איז ווארשא און לאדז

אין ווארשא און אין לאדז זענען אין די רע-זולטאטען קיין שום ענדערונגען, לויט אונזערע גענויע ידיעות נישט איינגעטרעטען אין ווארשא האט די סאנאציע בעקומען — 7 מאנדאטען, ענ-דעקעס — 3, צענטראלעוו — 1, ציוניסטען — 1, אגודה — 1, קאמוניסטען — 1.

אין לאדז איז אהן ענדערונג.

אין לאדזער קרייז איז דער דײטשער קאנדי-דאט נישט געוועהלט געווארען.

מ'גרייט זיך צו סענאט-וואהלען

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קאָ-רעספאנדענט). אלע פארטייען גרייטען זיך ענער-גיש צו די סענאט-וואהלען, וועלכע קומען פאר דעם נאהענטסטען זונטאג.

וואהל-ראפארט פאר'ן פרעמיער מארשאל פילסודסקי

וו א ר ש א, 17 (א) היינט האט מען דעם פרע-מיער מארשאל פילסודסקי פארגעלייגט די ערשטע וואהל-רעזולטאטען, 2 א זייגער נאכמיטאג האט דער דירעקטאר פון פאליטישען דעפארטאמענט ביים אינערן-מיניסטעריום, ה' סטאמראווסקי איבערגעגע-בען דעם פרעמיער מארשאל פילסודסקי א גענויען ראפארט פון די וואהלען.

וואס זאגט די אויסלענדישע פרעסע?

וו י ע ן, 17 (ספ. טעל.) דער רעזולטאט פון די וואהלען אין פוילען ווערט דא קאמענטירט דורך דער גאנצער פרעסע.

„נייע פרייע פרעסע" שרייבט, אז דאס ערשטע מאל נאך דער ענטשטעהונג פון פוילען דיספא-נירט דער מארשאל פילסודסקי מיט א מעהרהייט אין פארלאמענט. איצט איז פערענדיגט געווארען דער קאמף מיט דער אפאזיציע און מ'דארף דעריבער אפווארטען אויף די לייסטונגען פון דער רעגירונג.

פ ר א ג, 17 (ספ. טעל.) אויך די טשעכישע פרעסע האט זיך שטארק פעראינטערעסירט מיט דעם וואהל-אויסגאנג אין פוילען. דער ארגאן פון טשעכישען אויסערן-מיניסטעריום „פראגער פרע-סע" האט אויף דער צייט פון די וואהלען געשיקט קיין פוילען א ספעציעלען קארעספאנדענט, וועלכער האט אויסער רייגע ציפער-בעריכטען אויך איבער-געגעבען א גענויע אפשאצונג פון די וואהלען. ווי עס ווערט אויך בעטאנט דער נצחון פון דער רע-גירונגס-ליסטע און די פערהעלטנישמעסיגע מפלה פון די דײטשען.

הרינו מביעים בזה את רגשי השתתפותנו החמה לחברנו

מר אינז' גרשון פרשקיר בצערו הגדול במות עליו

אמו ז"ל

במלחמתנו בעד התגשמות רעיוננו ינוחם!

ועד ההסתדרות הציונית

ועד „קרן-היסוד"

ועדת קרן הקימת לישראל.

9561

דאס ווייס=בוך איז א קאמישער דאקומענט

גרויסע ארץ-ישראל=דעבאטע אין ענגלישען פארלאמענט

לאנדאן, 17 (י. ט. א. טעלעגראפיש) היינט האט זיך אין ענגלישען פארלאמענט אנגעהויבען די גרויסע פאלעסטינע־דעבאטע. דער ערשטער האט גערעדט לארד רושארדז, ער האט שארף קריטיקירט די ארץ־ישראל־פאליטיק פון דער ענגלישער רעגירונג און האט געזאגט, אז דאס ווייס־בוך מאכט דעם איינדרוק, ווי ס'וואלט געווען צו־נויפגעשטעלט דורך אנטיסעמיטען.

אי בייטסלאווינקייט, האט געזאגט לארד רושארדז העריש אומעטום, אבער מען ווייסט, אז דאס איז א סיבה פון עקאנאמישען קריזיס, ווען אבער אין ארץ־ישראל זענען פאראן ארבייטסלאזע זאגט די רעגירונג, אז אין דעם זענען שולדיג די יודען, דער רעדנער וואונדערט זיך ווייטער, ווי אזוי אנ־ארבייטער־רעגירונג האט געקענט אויף אזא אופן ארויסטרעטען געגען דער ארץ־ישראל'דיגער ארבייטער־פעדעראציע. און עבר־הירדן איז פאראן גענוג ערד, וואו מ'קען בזעצען בארענלאזע אראבער, לארד רושארדז פאדערט צום סוף אויסצושטעל'ן דעם פעהלער וואס איז געמאכט געווארן.

ס'ענטפערט דעם רעדנער דער וויצע קאלאניען־מיניסטער ד"ר שולס, ער זאגט, אז די רעגירונג איז געווען אין א זעהר שלעכטע לאגע, מען מוז געדענקען, אז אין ארץ־ישראל זאוינען פיער־פינפטעל אראבער, ער איז מורה, אז קודם־כל וועט מען פערטיילען דעם פרייען בארען צווישען די אראבער, וועלכע זענען ארויסגעשטויסען גע־ווארען דורך דער יודישער קאלאניזאציע, דער אנ־בעריגער בארען וועט דאן פערטיילט ווערען גלייך צווישען יודען און אראבער, ס'זענען פאראן 2 סיבות, וועלכע האבען געצוואונגען די ענגלישע רע־גירונג צו דער איצטיגער פאליטיק בנוגע ארץ־ישראל, ערשטענס דער נאציאנאלער ענגלישער כבוד און איהרע אינטערנאציאנאלע התחייבות און צווייטענס האט ד"ר חייצמאן אליין מורה גע־ווען, אז איך אינטער'עס פון ציוניזם ליגט זיך צו פערשטענדיגען מיט די אראבער.

דאן האט גערעדט דער פריהערדיגער קאלאַ־ניען־מיניסטער עמערי, ער האט געזאגט, אז דאס ווייס־בוך איז א קאמישער דאקומענט, דאס בוך ענטהאלט בלויז נעגאטיווע פעסטשטעלונגען און האט ארויסגעלאזען אלע פאזיטיווע, דאס וועלכע איז מיט'ן סימפסאן־בעריכט. אויב די רעגירונג וואלט געהאט א ביסעל טאקט און פערשטענדניש וואלט זי געקענט אויסמיידען די גרויסע איבערע־גונג, וועלכע ס'האט ארויסגערופען די פערעפענט־ליכונג פון דער נייער ענגלישער רעקלאראציע.

ס'נעמט אין דער רייה דאס ווארט דער פרעזד־יער מאקדאנאלד, ער זאגט, אז די ענגלישע רע־גירונג וועט ווייטער אויספיהרען ביידע טיילען פון מאנדאט. ער דערמאנט זיין רייזע קיין ארץ־ישראל און די ענטציקונג, וואס האט ביי איהם ארויסגערו־פען די יודישע ארבייט און ענערגיע, מען מוז אבער אויך געדענקען אין די אראבער, ס'טארען נישט פערגעסען ווערען די אונגוסט־אינרוהען, ווען די רעגירונג האט געטון אלע מעגליכע זאכען, כדי צו בערוהיגען, דער פרעמיער עצה'ט דאן אפצו־ווארטען רוהיג און געדולדיג, ווייל מיט די יודען האבען זיך שוין אנגעהויבען אונטערהאנדלונגען און ער וואלט גליקליך געווען ווען אזעלכע אונטערהאנד־לונגען זאלען זיך אויך אנהויבען מיט די אראבער.

דאן רעדט הערבערט סעמיועל, ער גרייכט שטארק אן דעם סימפסאן־בעריכט און זאגט, אז ער פערשטעהט נישט ווי אזוי סימפסאן האט זיך ערלויבט, וויענדיג דאס ערשטע מאל און בלויז פון דריי חדשים אין ארץ־ישראל מיט אזא זיכערקייט צו רעדען וועגען אזעלכע גרויסע פראבלעמען. סעמיועל האלט, אז אין ארץ־ישראל איז פאראן א מעגליכקייט פאר אינדוסטריע, ער האלט, אז א פארלאמענט אין ארץ־ישראל איז נויטיג. מ'טאר אבער גלייכצייטיג נישט פערגעסען וועגען די יודען.

ס'רעדען נאך די מיטגלידער פון דער שאר קאמיסיע הארדי סנעל, מארים און עטליכע אנדער ציוניסטישע רעדנער.

אנגעהויבען די אונטערהאנדלונגען

צווישען ציוניסטען און ענגלישער רעגירונג

לאנדאן, 17 (יט"א טעלעגראפיש).

אונטערן פארזיץ פון ענגלישען אויסערן־מי־ניסטער הענדערסאן האבען זיך היינט אנגעהוי־בען די אונטערהאנדלונגען מיט די ציוניסטישע פארשטעהער, ס'זענען אנוועזענד געווען פראפ. ווייצמאן, פראפ. בראדעצקי, אביגדור גאלדשמיט און אנד. די יודישע פארשטעהער האבען פארגעשטעלט זייער שטאנדפונקט וועגען ווייס־בוך, צוליב דער ארץ־ישראל־דעבאטע אין פארלאמענט איז די זיצונג איבערגעריסען געווארען.

די קאמפעטענצען פון דער פאליטישער קאמיסיע ביי דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע

לאנדאן. (י. ט. א.) איז צוזאמענהאנג מיט דער י. ט. א.־אינפארמאציע פון די לעצטע טעג וועגען די קאמפעטענצען פון דער פאליטישער קא־מיסיע, וואס איז געוועהלט געווארען אויף דער לעצטער סעסיע פון ציוניסטישען א. ק., טיילט מען מיט י. ט. א. פון א געוויסער זייט:

אין דער דערמאנטער אינפארמאציע איז גע־זען געזאגט, אז די אויפגאבע פון דער פאליטישער קאמיסיע איז נישט בלויז צו בעראטען זיך און אונטערשטיצען די ציוניסטישע עקזעקוטיווע. דאס איז אויף אזוי פיל ריכטיג, אויף וויפיל די מיטגלי־דער פון דער קאמיסיע האבען און פראגען פון אקטועלער פאליטיק נישט בלויז בעראטונגס־רעכט, נאר אויך שטים־רעכט אין דער עקזעקוטיווע. עס איז אבער נישט ריכטיג, אז די פאליטישע קאמיסיע דארף קודם־כל נישט דערלאזען צו אזעלכע שריט אדער פעסטשטעלונגען, וואס זענען עלול צו שטער־לען דעם קאנגרעס פאר געשעהענע פאקטען. נישט די עקזעקוטיווע אליין און נישט די עקזעקוטיווע צוזאמען מיט דער פאליטישער קאמיסיע מעגען שטעלען דעם קאנגרעס פאר „געשעהענע פאקטען", היות דער אקציאנס־קאמיטעט האט אויסדריקליך בעשלאסען, אז אלע וויכטיגע פאליטישע ענטשיי־דונגען מוזען ראטיפיצירט ווערען דורך דעם א. ק.

בן-גריון אבגעפאהרען קיין אמעריקא

ירושלים. (י. ט. א.) דער פיהרער פון דער „הסתדרות העובדים" ה' יוסף בן־גריון איז אפגעפאהרען קיין אמעריקא.

שרפה אין לוצקער קינא

2 טויטע און צענדליגער פערוואונדעטע

לוצק, 17 (וו) עהערנעכטען איז אין היגען קינא „אפאלא" בעת דער פארשטעלונג אויסגע־בראכען א שרפה. צווישען די צושויער האט אויפ־געבראכען א געוואלדיגע פאניק, בעת וועלכער אלע האבען זיך געווארפען צו די ארויסגאנגסטירען. 2 מענשען זענען דערשטיקט געווארען אויף טויט עטליכע צענדליג זענען פערוואונדעט געווארען.

מאדריד — א טויטע שטאדט

פאריז, 17 (טאז) דער גענעראל סטרייק אין מאדריד ווערט דורכגעפיהרט אזוי פינקטליך, אז די שטאט מאכט אן איינדרוק, ווי זי וואלט געווען אינגאנצען אויסגעשטארבען.

---

12 צו די יודישע וועהלער=מאסען! 12

איהר האט זיך איבערצייגט, אז די ליסטע 17 פון בלאק צו פערטיידיגען די רעכט פון יודישען פאלק אין פוילען, איז געווען די איינציגע יודישע ליסטע, וועלכע האט

אדורכגעפיהרט א דעפוטאט צום סיים.

אלע יודישע שטימען, וואס זענען אפגעגעבען געווארען פאר אנדערע ליסטעס זענען פערלוירען געגאנגען.

זונטאג, דעם 23 נאוועמבער קומען פאר די וואהלען צום סענאט. אונזער ליסטע טראגט איצט דעם נומער 12. דעריבער שטימ'ט אלע וואהל-בערעכטיגטע יודען צום סענאט פאר דער ליסטע 12 וואס נאר די דאזיגע ליסטע האט די מעגליכקייט אדורכצופיהרען א יודישען סענאטאר

יודען וועהלער! געדענקט, אז אונזער ליסטע צום סענאט איז 12 און לאזט אייך נישט פערטומלען פון די, וועלכע וועלען וואהרשיינליך אויך ביי די סענאט=וואהלען מאכען א פרוב דעם מאנדאט צו צוברעכען.

לאזער וואהל-בלאק פון בלאק צו פערטיידיגען די רעכט פון יוד. פאלק אין פוילען!

מיטוואך, דעם 19־טען נאוועמבער ד. י. 9 א זייגער אין אווענד קומט פאר אין פעראיין „לינת הצדק", צעגעלניאנא 53

א פארוואהל = פערזאמלונג

פון דער גענעראל=פערזאמלונג, וואס קומט פאר דעם 30. ד.מ.

די פערוואלטונג.

אלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו קומען.

צו דער פערלאבונג פון מיין פריינד

הערן **יחיאל מאיר אייזענבערג**

מיט פרל. **אנדזשא דייכובנא**

ווינש איך א גליקליכע צוקונפט.

אברהם בלאכמאז.

צו דער חתונה פון פרל.

רחל פריש (בעלכאטאוו)

מיט ה' **ישראל יאקובאוויטש** (בעלכאטאוו).

ווינש איך א הערצליכען מזל־טוב. זאל אייער לעבענס־וועג מיט רויזען בעשטרעט זיין.

בערל בלאוואט, לאדז.

אכטונג וועהלער און וועהלערינס!

מיר רופען אייך אלע ווי איינעם צו קויפען די גליקליכע לאסען פון דער גוט-בעקאנטער און גליקליכער קאלעקטור פון

F. Brajtsztajn

וועלכער האט זיך איבערגעצויגען אויף

14 פיעטריקאווער 14

טעל. 142-47

די ציהונג קומט שוין פאר היינט דעם 18-טען און דעם 20-טען נאוועמבער ד. י.

א בעגרעניצטע צאהל גליקליכע לאסען נאך צו בעקומען.

די צייט איז קורץ!

דאס גליק רופט אייך!

18 פריינד פון ליסטע 18 אויף דער וואך! 18

געבענדיג אונזער הארציגסטען דאנק און אנערקענונג אונזערע געטרייע עסקנים און אקטי־וויסטען פאר זייער אונפערגלייכליכער איבערגעבענקייט און מסירת נפש'דיגע ארבייט, וואס האט גע־בראכט צום הערליכען נצחון, די ריזיגע צאהל, קיוב 25 טויזענד ריין־יודישע שטימען, וואס בעדייט א גראנדיעזע מאניפעסטאציע פון רעליגיעזען יודענטום אין לאדז.

מיר פאדערן אייך גלייכצייטיג אויף ווייטער צו דער ארבייט

פאר אונז שטעהט יעצט א ריזיגע און וויכטיגע אויפגאבע דערפיהרען צום גרויסען נצחון פון דער איינציגער יודישער ליסטע צום סענאט 18 געגען דער ציוניסטישער ליסטע, וועלכע וויל אדורכפיהרען דעם דייטש שפיקערמאן אין סענאט.

איהר ווערט דעריבער איינגעלאדען צו קומען היינט, 8 אווענד אין אגודה-לאקאל.

איינגאנג געגען לעגיטימאציעס פון וואהל-בלאק 18.

מאשיך=מצות אגאנץ יאהר!

דערמיט ווערט בעקאנט געמאכט דער געעהרטער קונדשאפט, אז אין דער גוט-בעקאנטער צוקערניע פון

נ. וויינבערג, פיעטריקאווער 38

— טעלעפאן 82=143

ווערט געבאקען יעדען טאג פרישע און דינע **מאשיך=מצות** פון די בעסטע סארטען מעהל, ווי אויך מצה-מעהל. ס'ווערט אויך געבאקען אייער-פערפעל און סוכארקעס לויט'ן קארלסבאדער סיסטעם. ספעציעלע געבעקסען פאר צוקערליידענדע און אלערליי קאנדיטארי־אויסארבייטונגען, וואס זענען בעקאנט מיט זייער געשמאק. מיט אכטונג

צוקערניע נ. וויינבערג

פעטריקאווער 38, טעל. 143-82.

„נייער פאָלקסבלאַט"

דער נצחון פון דער סאנאציע

דער סאַנאַציע - בלאָק, וועלכער איז געגאַנגען צו די סיים־וואַהלען, האָבענדיג דעם מאַרשאַל פּילסודסקי אין דער שפּיץ, האָט אָפּגעהאַלטען אַ קאָלאָסאַלען נצחון. דער זיג פון רעגירונגס־בלאָק איז גרויס סיי לויט דער אַלגעמיינער צאָהל בעקומענע מאַנדאַטען — דאָס איינסעל האָט ערוואָרבען אַני־אַבסאָלוטע מעהרהייט אין סיים — סיי רעלאַטיוו, אין פערגלייך מיט די וואַהלען צום פריהערדיגען סיים אין יאָהר 1928. אין מאנכע ערטער, ווי אַ שטייגער אין לאָדז, איז דער ערפאָלג פון דער רעגירונגס־ליסטע גרעסער, ווי די אָפּטימיסטען פון בלאָק האָבען עס אַליין ערוואַרט.

די ענדעקעס וועלכע זענען געגאַנגען אַנגעזווגערט, אָפּהיטענדיג זייער נאַראָדאָווע ריינקייט און צניעות, האָבען נישט נאָר דערהאַלטען זייער פריהערדיגען בעזיץ, נאָר זיי האָבען נאָך געוואוּנען קנאַפּע 20 מאַנדאַטען. צושמעטערט איז אַרויס פון דער וואַהל־שלאַכט דער בלאָק פון צענטראָלעוו מיט פּ.פּ.ס. בראש: ער האָט אָנגעוואוירען אַנ׳ערך 60 פּראָצענט פון זיינע מאַנדאַטען.

ווי נאָך יעדער וואַהל־קאַמפּאַניע וועלען די בעזיגטע פּרובען בעווייזען, אַז זייער מפלה בעדייט אייגענטליך אַ נצחון. אין דעם פאַל וועט דער צענטראָלעוו זיך קענען פּעררופען אויף אַ גאַנצע רייה מאָמענטען, וואָס האָבען איהם בעשווערט די וואַהל־קאַמפּאַניע. מ׳וועט אָנווייזען אויף די אָנגעווענדעטע רעפּרעסיעס, אויפ׳ן ארעסט פון די פיהרענדע פּערזענליכקייטען פון צענטראָלעוו, וואָס דאָס האָט דעמאָראַליזירט זייערע רייהען און פּאַראַליזירט זייער קראַפט, אויף די קאָנפיסקאַציעס פון די בלעטער, אויף שטערען וואַהל־פערזאַמלונגען און אַנדערע מעכאַנישע מיטלען, וועלכע זענען געבּרויכט געוואָרען געגען הויפּט־געגנער פון רעגירונגס־בלאָק.

דאָס אַלץ איז ריכטיג. אָבער אמת איז אויך, אַז צום זיג פון סאַנאַציע־בלאָק האָבען מיטגעווירקט אויך אַ רייה אַנדערע מאָמענטען. די פיהרער פון צענטראָלעוו האָבען געהאַט אַ טעות אין זייער פּסיכאָלאָגישער אָפּשאַצונג פון דער וועהלער־מאַסע. דאָס, וואָס זיי האָבען אַרויסגערוקט געגען דער סאַנאַציע אַלס שטאַרקען אַרגומענט פון קריטיק, האָט זיך אייגענטליך געווענדעט געגען זיי. קראַפט אימפּאָנירט, קראַפט סוגעסטיאָנירט, און די קראַפט, די פויסט, וועלכע די סאַנאַציע האָט אַרויסגעשטעלט געגען איהרע געגנער, איז געווען אין אַ בעדייטענדיגער מאָס אַנ׳אָנציהונגס־מיטעל לטובת די קראַפט־טרעגער.

סוגעסטיוו האָט געווירקט אויף דער וועהלער־מאַסע דער אָנזאָג פון מאַרשאַל פּילסודסקי, אַז „מיר זענען נישט אימשטאַנד צו פערשפּילען" און די קאָמענטאַרען, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען צו די ווערטער פונ׳ם מאַרשאַל, אַז ווי ס׳זאָל נישט זיין דער אויסגאַנג פון די וואַהלען, וועט דער סאַנאַציע־לאַגער נישט רעזיגנירען פון דער מאַכט, וועלכע איז מיט אייזען און בלוט גענומען געוואָרען אין מאַי פון יאָהר 1926.

דער אינערליכער צוזאַמענגוס פון צענטראָלעוו, דער צונויפמיש פון דאַשינסקי׳ן מיט וויטאָס׳ן, דער אומגעקעהרטער פּראָנט פון פּ. פּ. ס. אַלס פּערביגדעטע און פּערטיידיגער פון די, וועלכע זיי האָבען ערשט נישט לאַנג געהאַלטען פאַר די גרעסטע שונאים פון דעמאָקראַטיע, האָט נישט געקאָנט וועקען ביים מאַסען־וועהלער נישט קיין סימפּאַטיע און נישט קיין צוטרוי.

אַנ׳אָפּגעשראָקענער און ענטוישטער אין דעם בילד פון כאַאָס, אייביגע וואַקלענישען, אונזיכערקייט, וועלכע ס׳האָבען מיט זיך פאָרגעשטעלט די פריהערדיגע סיימען; מורא האָבענדיג לוידער צו ברענגען דעם אַלטען מצב און שאַפען אַ באָדען פאַר נייע אויפטרייסלונגען, וועלכע וואָלטען געווען אומפערמיידליך אין פאַל, ווען דער רעגירונגס־לאַגער וואָלט נישט אַרויס מיט אַ פעסטער האַנד פון די וואַהלען — האָט דער וועהלער געשטעלט אויף דער קאָרט פון מאַרשאַל פּילסודסקי.

די סאַנאַציע האָט איצט אָפענע הענד פאַר איהר ווייטערדיגער אַרבייט. די אחריות, וועלכע זי האָט געהאַט אַליין אויף זיך גענומען לגבי דער מלוכה און דעם בירגער, איז איצט אויף אַ לעגאַלען אופן בעקרעפטיגט און בעשטעטיגט געוואָרען, און דער בירגער וועט פול מיט ערוואַרטונג נאָכפאָלגען, ווי אַזוי זיין צוטרוי און זיינע האָפנונגען וועלען רעאַליזירט ווערען ביי די נייע בעדינגונגען, ווען די פריהערדיגע מניעות צו פאָזיטיווער אַרבייט זענען בעזייטיגט געוואָרען.

די יודען געהען אין נייעם סיים אַריין מיט אַ מינימאַלער פערטרעטערשאַפט, וועלכע וועט, אויף היפיל עס וועט זיך האַנדלען וועגען קוואַנטיטעט קאָנען שפּילען אַ גאַנץ קליינע ראָלע. עס איז בעשטעטיגט געוואָרען — נאָך אין אַ בולטערער פאָרם — די פאַראויסזעהונג, אַז די צושפּאַלטענקייט אין עטליכע געגענזייטיג זיך בעקעמפענדע גרופּען, מוז ברענגען צו דער קאָלאָסאַלער פערמינדערונג פון דער יודישער רעפּרעזענטאַנץ אין סיים. אַזוי איז עס געשעהען אויף דער יודישער בירגערליכער, אַזוי אויף דער יודישער אַרבייטער־גאַס.

עז.

די רומענישע יודען זענען זאַט מיט דעקלאַראַציעס

די פעראַרימונג פון דאָרף רופט זיך פאַטאַל אָפּ אויף דער יודישער בעפעלקערונג

(קאָרעספּאָנדענץ פון בוקאַרעשט צום „נייעם פאָלקסבלאַט")

רומעניען איז אין גרונד גענומען אַ לאַנדווירטשאַפטליכע מדינה און קוקט אַרויס מיט טויזענדער אויגען אויף דעם גערעטעניש. די אַגראַר־רעפאָרם, האָט, ווי יעדער געוואַגטער שריט, אָנגעמאַכט גרויסע חרבונות אין דער לאַנדווירטשאַפט. די פּויערים האָבען באמת בעקומען נייע שטחים ערד. זיי האָבען זיי אָבער נישט געהאַט מיט וואָס צו בעאַרבייטען, ווי אין אַ סך לענדער, האָט אויך דאָ די רעגירונג פערגעסען דעם כלל, אַז הוילע ערד גיט נאָך גאָרנישט דעם לאַנדווירט, ווען ער ווערט נישט בעזאָרגט מיט די נויטיגע אינסטרומענטען. און זריעה, וואָס איז נויטיג פאַר דער טעכנישער פערפאָלקאָמונג פון דער ווירטשאַפט. דאַרום איז די אַגראַר־רעפאָרם אין רומעניען געוואָרען אַנשטאָט אַ ברכה — אַ פּלאָג און האָט מיטגעווירקט צו דער פולער ירידה פון דער לאַנדווירטשאַפט און אַלע איהרע צווייגען.

די געוואַלטזאַמע שטייער־פּאָליטיק פון דער רעגירונג און דער מאַנגעל אין ביליגען לאַנגטערמיניגען קרעדיט האָבען דערפיהרט די פּויערים צו אַ רואין. דער סאָוויעטישער „דעמפּינג" האָט גאָר אַראָפּגעהאַקט די וועקגעהרגעט דעם תבואה־האַנדעל און די פּויערים קוקען צו ווי זייער שווערער מיה געהט אינגאַנצען פערלוירען. עס איז לייכט זיך פאָרצושטעלען די אָרימקייט, וואָס הערשט איצט אין די דערפער, ווען מיר וועלען אָנווייזען אז כדי צו קויפען אַ פאָר שטיוועל, דאַרף דער פּויער אָפּגעבען דערפאַר גאַנצע דרייסיג פוד ווייץ. די וואַקסענדע נויט אין דאָרף טרייבט דעם פּויער אַוועקצוואַרפען די היים און אַריבערוואַנדערען אין די שטעט. אַזוי אַרום ווערען די קאַדרען פון אַרבייטסלאָזע פערגרעסערט דורך די פּיל ערד־אַרבייטער, וואָס קומען אָן אין שטאָט, בכדי צו זוכען אַרבייט. די העכערע מאַכט לעגט וועניג אַכט אויף דעם געשריי, וואָס טראָגט זיך פון די הונגעריגע דערפער און שפּייזט די פּויערים מיט הבטחות אויפ׳ן חשבון פון דער זעהר פּראָבלעמאַטישער לאַנדווירטשאַפטליכער אויסלאַנד־הלוואה.

ביי אַזעלכע אומשטענדען איז זיך לייכט פאָרצושטעלען די אויפגערעגטע שטימונג וואָס הערשט איצט אין רומענישען דאָרף. קומענדיג אין בעריהרונג אין דער ערשטער רייה מיט דעם יודישען תבואה־סוחר, וואָס לעגט איהם פאַר די שפּאַט־ביליגע מאַרק־פּרייזען פאַר זיין גערעטעניש, זעהט דער פּויער אין דעם יוד דעם שולדיגען אין זיינע צרות. די קוזיסטישע אַגיטאַטאָרען, וואָס שפּרייזען אַרום פראַנק און פריי איבער די דערפער, גיסען בוימעל אויפ׳ן דאָזיגען פייער און העצען די פּויערים זיך אָפּצורעכענען מיט די יודען. געטרייע פערביגדעטע האָבען די אַנטיסעמיטען אין די ביי־געגרינדעטע קאָאָפּעראַציוועס, וואָס קעמפען מיט דער וואָוּכערײ. די דאָזיגע אָרגאַניזאַציעס, וואָס וואָלטען געקענט באמת אויפטון נוצליכע זאַכען, גיפּינען זיך אָבער אין די הענד פון פערביסענע שונאי־ישראל, וועלכע בענוצען זיך מיט דער דאָזיגער שילד, בכדי צו שטעמפּלען די יודען אַלס די בלוט־זויגערס פון לאַנד.

די דאָזיגע העפטיגע אַנטיסעמיטישע אַגיטאַציע איז אָפען טאָלערירט געוואָרען דורכ׳ן אינערן־מיניסטער וואַידאַ, וועלכער האָט געהאַלטען, אַז עס איז מן היושר אָפּצווענדען דעם פאָלקס־צאָרן. אויף די קעפּ פון די אומשולדיגע יודען. אַלעמען איז פריש אין זכרון די פּאָגראָם־כוואַליע פונ׳ם לעצטען זומער, וועלכע איז געקרוינט געוואָרען מיט דער „אויסאָ־דאַ־פע" אין באָרשאַ. דער משפט איבער די שולדיגע גלחים בערינדעי און דימיטרעסקו, וואָס האָט געזאָלט פאָרקומען דעם 7־טען אָקטאָבער, איז ווידער אָפּגעלעגט געוואָרען און די גלחים זענען ערקלערט געוואָרען פאַר גייסטיג קראַנקע און אינטערנירט געוואָרען אין אַ דול־הויז, אַנשטאָט צו געבען די אומגליקליכע קרבנות די מעגליכקייט אויסצוזויזען זייערע הייזער ענטגעגען דעם קומענדיגען ווינטער, וויל מע זיי אָפּ׳טרן מיט גראָשענס. אַזוי לעגט די רעגירונג פאַר אַנשטאָט די זיבציג מיליאָן, וואָס בעטרעפט דער שאַדען אין באָרשאַ, בלויז אַ מיליאָן אַכט הונדערט טויזענד לעי (צוערך עלף טויזענד דאָלאַר), און פאַר די יודען פון באַלאַטשאַנא, וואָס האָבען געליטען פון אַ שרעקליכען פּאָגראָם, וואַרפט די רעגירונג אַ ביינדעל פון נײַנציג טויזענד לעי (זעקס הונדערט דאָלאַר). די דאָזיגע סקאַנדאַליעזע האַנדלונג פון דער רעגירונג האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע אומצופרידענהייט אין די יודישע פּאָליטישע קרייזען, וועלכע שטעלען די פראַגע, צו עס איז כדאי צו בעקומען נדבות פון יענע, וועלכע האָבען ערמעגליכט און טאָלערירט די דאָזיגע פּאָגראָמען.

אַ בעזונדער קאַפּיטעל שטעלען מיט זיך פאָר די שיקאַנען, וואָס די רעגירונג מאַכט לעצטענס די יודישע שולען ביים אָנהויב פון לערן־יאָהר. אין פּיל פלעצער האָט מען די יודישע שילער געצוואונגען צו לערנען ימים־נוראים און שרעקליכע בעשטראָפט יענע קינדער, וואָס האָבען נישט אויסגעפּילט דעם דאָזיגען בעפעהל. אָבער נאָך שמערצליכער האָט געטראָפען דאָס יודישע שול־וועזען די גזירה פון שליסען פּיל יודישע שולען אונטער פאָרמעלע און נישטיגע אויסריידען. מען דאַרף צוגעבען, אַז די שול־נויט צווישען די רומענישע יודען האָט זיך לעצטענס בעדייטענד פערגרעסערט אַ דאַנק דעם, וואָס די רעגירונג האָט צוליב שפּאָרזאַמקייט פעראָרדנט צו פערמאַכען אַ סך שולען אין לאַנד.

אַנשטאָט צו שטיצען די פּריוואַטע איניציאַטיוו פון די יודען אויפ׳ן שול־געביט האָט זיך די רעגירונג פערגעבען מיט׳ן צוועק צו פערמאַכען די עקזיסטירענדע יודישע שולען און שטעלט כלערליי מניעות ביים עפענען פון נייע.

דאָס אַלץ האָט געמאַכט די יודישע לאַגע ממש אונערטרעגליך או דערום האָבען די יודען אויפגענומען מיט אַ געוויסער בעפרידיגונג די לעצטע ענדערונג אינ׳ם רעגירונגס־קאַבינעט, וואו מיר געפינען שוין נישט דעם דר. וואַידאַ.

אין אַנ׳אינטערוויאו, וואָס דער נייער פּרעמיער־מיניסטער האָט געגעבען פאַר דער אויסלענדישער פּרעסע, האָט דער שעף פון דער רעגירונג געמאַכט אַ יודען־פריינדליכע דעקלאַראַציע און פערזיכערט, אַז די מאַכט וועט מיט דער פולער שטרענקייט אונטערדריקען די אַנטיסעמיטישע בעוועגונג.

אויף דער יודישער בעפעלקערונג האָט די לעצטע ערקלערונג נישט געמאַכט קיין בעזונדערען איינדרוק, וויל מיר זענען שוין דאָ זאַט מיט דעקלאַראַציעס.

י. יעווין.

אַנטי־ציוניסטישע פערזאַמלונג אין לאָנדאָן

יודען ווילען מיט געלד דערגרייכען דאָס, וואָס מ׳קאָן דערגרייכען בלויז מיט דער שווערד.

רעדעס פון לאָרד איילינגטאָן און אַנ׳אינדישען דעלעגאַט צו דער „קאָנפערענץ פון רונדען טיש"

לאָנדאָן, (יט"א). אין הייד־פּאַרק־האָטעל איז פאָרגעקומען אַ גרויסע פערזאַמלונג אָרגאַניזירט דורך דער אַנטי־ציוניסטישער „נאַציאָנאַלער ליגע". אויף דער פערזאַמלונג איז צוו. אַנד. אַרויסגעטרעטען איינער פון די לידער פון די אינדישע מוזולמענער מאולאנא מאהאמעד־אַלי, וועלכער איז איצט אַ דעלעגאַט אויף דער בריטיש־אינדישער קאָנפערענץ פון „רונדען טיש" אין לאָנדאָן. דעם פאָרזיץ אויף דער פערזאַמלונג האָט געפיהרט דער קאָנסערוואַטיווער לאָרד איילינגטאָן, וועלכער האָט אין זיין רעדע צוו. אַנד. ערקלערט:

זייט דער מלחמה ווערען נישט די א"י־אַראַבער בעהאַנדעלט יושרדיג. און איצט בעהאַנדעלט מען זיי אויך אָהן יושר, זיי ווערען פערטריבען פון לאַנד, וואָס זיי האָבען פערנומען דורות־לאַנג, כדי צו מאַכען אָנ׳אָרט פאַר יודען פון פּוילען, רוסלאַנד און ליטע. מען האָט נישט געדאַרפט זיין איבערראַשט איבער די אויגוסט־געשעהענישען פון 1929. ווען עס געהט איבער די מאָס פון פערצווייפלונג, קומען געוואַלד־טאַטען. ווער עס האָט געלעזען די בעריכטען פון דער שאו־קאָמיסיע און פון סער „שאָן סימפּסאָן מוז זיין געריהרט איבער די גרויסע ליידען פון די אַראַבער, איין זאַך האָט ארץ־ישראל בעקומען אַ דאַנק דעם מאַנדאַט: מען האָט דאָס לאַנד מזכה געווען מיט אַ גאַנצער סעריע רעגירונגען, וואָס זאָרגען פאַר׳ן לאַנד. קודם כל דער ראַט פון פעלקער־בונד, דאַן די מאַנדאַט־קאָמיסיע, ווייטער די רעגירונג פון זיין מאַיעסטעט, דאָס קאָלאָניאַל־אַמט, די א"י־רעגירונג. לסוף איז נאָך צוגעקומען די יודישע אַגענץ. אין דעם פאַל מיט דער אַגענץ זעהט עס אויס ווי די פּלאַטקע וואָלט וועלען איינשלינגען דעם וואַלפיש.

יעדער פּרוב צו פערווירקליכען גלייכצייטיג די צוויי פערפליכטונגען, וואָס זענען ענטהאַלטען אין מאַנדאַט — די שאַפונג פון אַ יודישער נאַציאָנאַלער היים און די אָפּהיטונג פון די רעכט פון דער נישט־יודישער בעפעלקערונג — מוז דורכפאַלען. אַכציג פּראָצענט פון דער בעפעלקערונג אין א"י בילדען אַראַבער. זיי זענען איבערלעסטיגט מיט שטייערען.

דער יוד, צו וועלכען איך האָב אַ גרויסען רעספּעקט האָט אין משך פון יאָהרהונדערטער בעשלאָסען צו לעבען צווייט איבער דער גאַנצער וועלט. און ער איז גליקליך מיט זיין צושפּרייטקייט... ער האַלט זיך פאַר אַנ׳ערשטראַנגיגען פּאַטריאָט פון די לענדער, וואו עס האָבען זיך בעזעצט זיינע אבות, ער האָט קיינמאָל נישט געשטרעבט צו אַ קאָנצענטראַציע אין ארץ־ישראל. די איינוואַנדערונג פון הונדערט טויזענד יודען האָט געמוזט פיהרען צו דער ענטאייגנונג, הויפּטזעכליך אין פערבינדונג מיט׳ן נאָך־מלחמהדיגען פינאַנציעלען קריזיס און אַרבייטסלאָזיגקייט. אַזוי אַרום האָט זיך געשאַפען אַנ׳ערדלאָזע פּויערטום, וואָס איז אָפטמאָל געווען פעראורטיילט אויף הונגער.

עס איז קלאָר, אַז דורך יודען זענען אויסגעגעבען געוואָרען פּיל מיליאָנען. איך וואָלט גערן געוואָלט וויסען, וויפּיל פון די, וועלכע האָבען געשפּענדעט וועלען אויך פאָרטזעצען צו שפּענדען. די צאָהל יודען אין א"י איז דאָך ווי אַ טראָפּען אין ים אין פערגלייך מיט׳ן גאַנצען יודענטום, און אַזוי וועט אויך זיין, ווען מ׳וועט אַריינלאָזען נאָך אַביסעל אימיגראַנטען. אין קיין פאַל וועט נישט געלונגען צו שאַפען אַ גרויסע ציוניסטישע היים אין ארץ־ישראל.

מאולאנא מאהאמעד־אַלי וועלכער האָט גענומען דאָס וואָרט נאָך לאָרד איילינגטאָן, האָט ערקלערט, דאָס קיינער קאָן איהם נישט בעשולדיגען אין פאָרורטיילען לגבי יודען. ער איז געווען בעפריינדעט מיט ישראל זאַנגוויל׳ן און מיט דער משפחה פון הרב־הכולל דר. אַדלער. צום אומגליק זענען אָבער געקומען יודישע יונגעליים, וועלכע ווילען אויפטון מיט׳ן יודישען רייכטום דאָס, וואָס עס לאָזט זיך דערגרייכען בלויז מיט שווערד פון די מכביער. די שווערד פון די מכביער איז שוין לאַנג בעהאַלטען אויף אייביג. קיין אינדיען איז געקומען אַ יונגערמאַן, וועלכער האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס פריינד פון די ציוניסטישע פיהרער. אין ער האָט ערקלערט: מיר וועלען אייך געבען פּיל געלד, אויב איהר וועט מסכים זיין אויף אַ ציוניסטישער מלוכה אין ארץ־ישראל, אַ דאַנק גאָט האָבען מיר נאָך נישט פערקויפט אונזער געוויסען.

מיר מוזולמענער צעהלען איין פערטעל פון דער גאַנצער מענשהייט. צי ווילט איהר די דאָזיגע צאָהל ענטגעגענשטעלען די פערציג מיליאָן ענגלענדער? מען פעררופט זיך אויף דער באַלפור־דעקלאַראַציע. די אַלט־איינגעבוירענע איינוואוינער פון ארץ־ישראל וואָס לעבען דאָרט זייט יאָהרהונדערטער, מוזען בעשיצט ווערען. עס זענען פערהאַן יודען, וואָס זענען געבראַכט געוואָרען קיין ארץ־ישראל פון רוסלאַנד. פאַרוואָס זאָל מען זיי נישט צוריקשיקען קיין רוסלאַנד אין זייער היימלאַנד? די אַראַבער זענען היימלאָז אין זייער אייגען לאַנד.

8 יודען צווישען די בעשולדיגטע

אין קאָנטר־רעוואָלוציאָנערער טעטיגקייט אין רוסלאַנד

מאָסקווע, (יט"א) אינ׳ם בעשולדיגונגס־אַקט געגען די אָרגאַניזירער און אָנפיהרער פון דער קאָנטר־רעוואָלוציאָנערער אָרגאַניזאַציע „די אינדוסטריעלע פּאַרטיי", זענען אויסגערעכענט אויך די נעמען פון 8 יודען: ל. ראַבינאָוויטש, גורעוויטש, סאָקאָלאָווסקי, בעלאַצערקאָווסקי, קויפמאַן, קראַוויעץ, צוואַנציגער און קאַמענעצקי. לויט׳ן בעשולדיגונגס־אַקט זאָלען די אַלע פערזאָנען האָבען געשטאַנען אַן דער שפּיץ פון קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע גרופּען אין פערשידענע צווייגען פון דער אינדוסטרי.

ראַבינאָוויטש זאָל האָבען אָרגאַניזירט און געפירט אַרום זיך די שעדיגער אין דער קוילען־אינדוסטריע און דער גרויס־אינדוסטרי בכלל. אינזש. קויפמאַן — אין דער מעטאַל־אינדוסטרי, אינזש. קראַוויעץ — אין דער כעמישער אינדוסטרי. די אינזשעניער־עקאָנאָמיסטען סאָקאָלאָווסקי, גורעוויטש און בעלאַצערקאָווסקי זאָלען האָבען געשטאַנען אין דער שפּיץ פון דער עקאָנאָמישער גרופּע אין וועסענכאַ (העכסטען ראַט פאַר פאָלקסווירטשאַפט), אינזש. צוואַנציגער זאָל זיין געווען דער פערטרויאונגס־מאַן אין דער בעהייצונגס־פערזאָרגונגס־צווייג. אינזש. צוואַנציגער איז געווען איינער פון די אָנפיהרער אין דער עלעקטרע־קראַפט־צווייג.

פון די אַכט אויבענדערמאָהנטע פערזאָן זאָל ראַבינאָוויטש האָבען געשפּילט די וויכטיגסטע ראָל. אַלס געוועזענער קוילען־מאַגנאַט און פינאַנסיסט, איז ער נישט איינמאָל אַרויסגערוקט געוואָרען אַלס קאַנדידאַט אויפ׳ן פּאָסטען פון האַנדעלס־מיניסטער אָדער פינאַנץ־מיניסטער אין דער „דעמאָקראַטישער רעגירונג" וואָס האָט געזאָלט קומען נאָך דער אומשטירצונג פון דער סאָוויעטען־מאַכט. ראַבינאָוויטש איז אין שאַכטינער פּראָצעס פעראורטיילט געוואָרען צו 6 יאָהר געפענגניש. שמעטער איז איהם אין דעם פּראָצעס פון די שעדיגער אין דער גאָלד־ און פּלאַטין־אינדוסטרי צוגעגעבען געוואָרען נאָך 10 יאָהר. אין איצטיגען פּראָצעס פון דער „אינדוסטריעלער פּאַרטיי", ווערט ער נישט געמשפּט. ראַבינאָוויטש איז איצט אַלט 68 יאָהר, אייניגע פון די איבעריגע זענען שוין פעראורטיילט דורך דעם קאָלעגיום פון דער געפּעאו. וועגען אנדערע פיהרט זיך נאָך אַנ׳אויספאָרשונג.

צווישען די, וואָס וועלען אין דער נאָהענטסטער צייט געמשפּט ווערען אַלס די הויפּט־זיילען פון דער „אינדוסטריעלער פּאַרטיי", זענען קיין יודען נישטאָ.

ניי ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי ער פאלקסבלאט

דינסטאג 18 כז מרחשון תרצ"א

נאוועמבער
זון-אויפגאנג 6.54
זון-אונטערגאנג 3.46

רעגיסטראציע פון ארבייטסלאזע
אויף דרינגענדע רעגירונגס-שטיצע

דער מאגיסטראט איז מודיע, אז מיטוואך, דעם 12 נאוו. האט זיך אנגעהויבן די רעגיסטראציע אויף רעגירונגס-שטיצע פאר ארבייטסלאזע, וועלכע האבען בעקומען דרינגענדע שטיצע אין חודש סעפטעמבער ה. י. און אויך פאר די ארבייטסלאזע, וועלכע האבען שוין נישט בעקומען קיין שטיצע פון ארבייטסלאזען פאנד אין חודש סעפטעמבער און וואוינען אין לאדז.

פרייליידיגע און פערהייראטע אהן קינדער האבען נישט קיין רעכט אויף דער דאזיגער שטיצע.

ארבייטסלאזע, און וועמענס פאמיליע עס ארבייט אפילו נאר איינער, אדער בעקומט וועלכע עס איז שטיצע — האט אויך נישט קיין רעכט אויף דער דרינגענדער שטיצע

די רעגיסטראציע וועט פארקומען אין לאקאל פון אינטערשטיצונגס-אמט פאר ארבייטסלאזע אויף דער גאס פון 21 קאניאווער שיסער-פולק 32 פון 9 ביז 2 בייטאג, לויט פאלגענדען סדר:

דינסטאג 18 נאוועמבער — T U W Z Ż

א וויכטיגע קאנפערענץ איז האנדעלס-מיניסטעריום

(א) צו דער היינטיגער קאנפערענץ אין האנדעלס-מיניסטעריום פון פארטרעטער פון אלע האנדווערקער-קאמערן, זענען געפאהרען פון לאדז די רעקטאר פיעקארסקי און שוואנקאווסקי.

אפקלאנגען פון די סיים-וואהלען

(2) אין זגערזש האט מען נעכטען ארויסגעפיהרט א רייהע רעוויזיעס אין דער האינונג פון א געוויסען סטאשאק, פילסודסקיעגא 67, האט פאליציי גרויסע אגיטאציאנס א בעראטונג און בעת דער רעוויזיע איז שטוב זענען געפונען געווארען אונלעגאלע מאטעריאלען און עס זענען אויך ארעסטירט געווארען דריי מיטגלידער פון „א-ביי-סער און פויערים-וואהל-קאמיטעט" אין זגערזש.

א מארפיניסט און דעזערטער

(2) נעכטען איז אין מיליטער-געריכט פאר-געקומען דער פראצעס פון וועלנער טשעסלאוו נארסקי. וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין דעזערציע און אין בעניצען סיסטעמאטיש מארפיום.

דאס געריכט האט דעם בעשולדיגטען פער-משפט אויף 1 יאהר תפיסה און צוגערעכנט די פריהערדיגע ארעסט.

געשטארבען אין גאס

(ב) אויף ליסאנאווסקי גאס 113 איז געשטאר-בען אין גאס דער איינוואוינער פון דער וועלבער גאס נומער 143, קלמן שיין.

אנ'אויסוואורף

(ב) אין קרייז-געריכט איז נעכטען פארגע-קומען דער פראצעס געגען 62-יעהריגען קאצ-פער וואויטיניאק, וועלכער איז בעשולדיגט גע-ווארען אין מאגט זיין די 14-יעהריגע סטעפאניע שארקאווסקא.

דער פראצעס איז פארגעקומען ביי פער-מאכטע טירען און וואויטיניאק איז פערארטיילט געווארען אויף 8 חדשים תפיסה.

וויכטיג פאר קריגס-אינוואלידען

(2) דער וואיעוואדע האט ארויסגעגעבען א מעל-דונג, אז ביז דעם 31 דעצעמבער קאנען זיך נאך רעגיסטרירען די קריגס-אינוואלידען, וועלכע האבען זיך נישט בעוויזען צו-רעגיסטרירען ביז איצט.

נאך דעם דערמאנטען טערמין וועלען קיין שום בקשות נישט מעהר אנגענומען ווערען.

א זינגער פון יודישע פאלקס-לידער

אין לאדז וויילט דער בעקאנטער זינגער פון יודישע פאלקסלידער, מאקס לעווי.

מ. לעווי האט זיך בערימט געמאכט מיט זיינע פאלקס-לידער-קאנצערטען אין א רייה שטעט אין גאליציען. די ערשטע פרעסע לויבט שטארק דעם זינגער.

אינגיכען וועט לעווי אויך אויפטרעטען מיט עטליכע קאנצערטען אויך ביי אונז אין שטאט.

באנקראטען און פראלאנגאציעס
טעגליכע כראניק פון האנדעלס-געריכט

די פירמע „וו. ביעלעצקי" דאמף-מיהל און סארטאק אין גאלקובעק, איז אין יאנואר דערקלערט געווארען פאר באנקראט. דעם 24 אקטאבער האט דער בעפולמעכטיגטער פון דער פירמע, אדוואקאט געלדרינג פארגעלייגט די בעלי-חובות צו רעגולירען אויף 25 פראצענט, צאהלבאר אין צוויי ראטען — אין א יאהר און צוויי יאהר נאכ'ן אפמאך. די בעלי חובות האבען די בעדינגונגען אנגענומען. איצט האט אויך דאס געריכט דעם אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

די פירמע „משה וועגוויזער" פערקויף פון פערטיגע מלבושים אויף נאוואמיעיסקא 10 האט ד. 14 מערץ בעקומען א פראלאנגאציע פון די צאהלונגען אויף דריי חדשים. אין יוני האט זיך וועגווייזער געווענדעט צום געריכט מיט דער ביטע וועגען א רעגולאציע-אפמאך אויף פאלגענדע בעדינגונגען — פערקלענערען די חובות אויף 30 פראצענט. און צו-טיילען זיי אויף דריי ראטען, צאהלבאר — 30 פראצ. אין א יאהר, 20 פראצ. אין אנדערהאלבען און 20 פראצ. אין צוויי יאהר ארום. די בעלי-חובות זענען דערויף איינגעגאנגען און דאס געריכט האט דעם אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

ביי דער מעכאנישער זאקען-פאבריק מ. ליפ-מאן, פולנאצנא 29 האט דאס געריכט אפגעשאפען דעם דריימאליגען נאדזור צו דריי חדשים.

סענסאציאנעלער פראצעס וועגען א בייזוויליגען באנקראט

(2) אין קרייז-געריכט זענען נעכטען געזעסען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק די 60-יעהריגע טאב-ניא פרענקעל, 59-יעהריגער פייגקינד, 29-יעהרי-גער פינטשעווסקי און 44-יעהריגער בערמאן.

עס האט זיך געהאנדעלט וועגען אט וואס:

פרענקעל האט אויף צעגעלניאנא 38 געהאט א מאנופאקטור-געשעפט און איז געשטאנען אין געשעפטליכער פערבינדונג מיט דער פירמע יוזעף ריכטער. 3

אין סעפטעמבער פ. י. האט פרענקעל געדעקט פאר סחורה מיט קונדישע וועקסלען. ס'רוב פון די דאזיגע וועקסלען זענען אבער געלאזען געווארען אין פראטעסט, האט די פירמע ריכטער בעשלאסען צו קאנטראלירען דעם פינאנציעלען צושטאנד פון די זשיראנטען. דא האט זיך אבער ארויסגעוויזען, אז די זשיראנטען זענען בכלל נישט קיין פעראנטווארט-ליכע פאר די זעלבע וועקסלען און עס איז אפילו פעסטגעשטעלט געווארען, אז דער אויסשטעלער פון אייניגע וועקסלען איז א געוויסער מארגאליס, וועל-כער פערנעהמט זיך מיט בעטלעריי און אז ער האט אונטערגעשריבען די וועקסלען פאר א כוסה און פאר צעהן זל. אנדערע אויסשטעלער האט מען איינגאנצען נישט געפונען.

ווען פרענקעל איז שוין שולדיג געווען דער פירמע ריכטער א סומע פון פערציג טויזענד זל. האט ריכטער געוואלט אדורכקומען אויף א פריד-ליכען אופן, נאר צוליב די שפיצלען פון פיהרער פון דער פירמע פרענקעל, ה' בערעק פיינקינד, איז צו קיין אויסגלייך נישט געקומען.

ריכטער האט דאן פערלאנגט פון פרענקלען צוריק די סחורה. ערשט האט זיך ארויסגעוויזען, אז בסך הכל געפינט זיך ביי פרענקלען פאר 14 טויזענד זל. סחורה.

אויף דער בקשה פון ריכטער'ן האט דאס האנ-דעלס-געריכט דעם 15-טען פעברואר פ. י. ערקלערט אופאדלאשטש דער פירמע פרענקעל, ווען דער קוראטאר איז געקומען מיט'ן קאמארניק האבען זיי געפונען ביי פרענקלען סחורה פאר 1.500 זל. און דאס אויך נישט ריכטערס סחורה, א חוץ דעם זענען ביי פרענקלען נישט געווען די האנדעלס-ביכער.

צוליב דעם האט דער קוראטאר זיך געווענ-דעט צו דער פראקוראטור מיט א ביטע מ'זאל פרענק-לען צוציהען צו פעראנטווארטליכקייט פאר א בייז-וויליגען באנקראט.

די ווייטערדיגע אויספארשונג האט פעסטגע-שטעלט, אז פרענקעל האט פאר'ן אופאדלאשטש בעהאלטען די סחורה און האט אוועקגעגעבען א געוויסען נפתלי פינטשעווסקי פאר א כלומרשטער חוב א סומע פון זעקס טויזענד זל. און א געוויסען וואלף בערמאן האט ער אוועקגעגעבען אומזיסט סחורה פאר צוויי טויזענד זל. טאביא פרענקעל איז דעריבער בעשולדיגט געווארען פאר א בייזוויליגען באנקראט און די אנדערע דריי פערזאן — פאר מיטהעלפען אין דעם פערברעכען.

דער אורטייל וועט ארויסגעטראגען ווערען היינט.

היינט! קומט פאר די ציהונג פון דער 22. פוילישער מלוכה-לאטעריע, יעדער איינציגער קויפט א לאס אין דער גליקליכסטער קאלעקטור

ס. יאטקא,
פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3

סטאראסטא זשעווסקי
זאל זיין קאמיסאר איז לאדזער מאגיסטראט

(2) לויט די קלאנגען, וואס קורסירען זאל סטאראסטא זשעווסקי בעשטימט ווערען אלס קא-מיסאר אין לאדזער מאגיסטראט, נאכדעם ווי עס וועט דעם 24 נאוועמבער, זיך ענדיגען די קאדענץ פון לאדזער שטאט-ראט.

נאך די נייע שטאט-ראט-וואהלען זאל סטאראס-טא זשעווסקי בעשטימט ווערען אלס וויצע-וואיעוואד-ע. דער איצט גער וויצע-וואיעוואדע ד"ר ראשניצ-קי זאל ווערן וואיעוואדע אין פאמער.

ארעסטירט פערברעכער

(2) די פאליציי האט נעכטען ארומגעפיהרט א רייה רעוויזיעס אין לאדז און אין לאדזער קרייז און ארעסטירט מעהרערע פערדעכטיגע פערזא-נען, וועלכע מען איז חושד אין אויספיהרען פער-שידענע פערברעכענס, וואס זענען לעצטענס פאר-געקומען.

צווישען די ארעסטירטע געפינען זיך עטליכע שוין פון לאנג-געזוכטע פערברעכער.

עס זענען אויך ארעסטירט געווארען די גנבים לובאווינסקי און לענטשארסקי, וועלכע האבען אויס-געפיהרט דעם איינברוך אין קאאפעראטיוו „ונארא" אין זגערזש.

א בזשעזשינער דעלעגאציע
ביים פרעזעס פון פינאנץ-אמט

(2) נעכטען איז געקומען קיין לאדז א דעלע-גאציע פון בזשעזשינער קאנפעקציאנערען, וועלכע האבען זיך געווענדעט צום פרעזעס פון פינאנץ-אמט, קוכארסקי וועגען שטייער-הנחות, זענען וועל-כען די דעלעגאציע האט אויך איבערגעגעבען א מעמאריאל.

דער פרעזעס האט צוגעזאגט צו נעמען אין אכט די שווערע לאגע פון די בזשעזשינער קאנפעק-ציאנערען און נאכקומען, לויט מעגליכקייט, די בקשה פון דער דעלעגאציע.

יור. ארטיסטי-פארבאנד אין פוילן
דירעקטאריאט
פון די פארייניגטע-טעאטערן
בעפולם. דיר. פאר לאדז: שפאק-פערער. לעמער: א. בעזומני

לאדז. יוד. קאמער-טעאטער
ביילער איז ווייטער זאל „ארדט" מאנטייפעל זאבאדניא43
קויסטל. לייטער:
משה בראדערזאן.

היינט, דינסטאג — 1 פארשטעלונג
אנהויב 9.15 אין אווענד

אויפן הימל איר'ד

אין 2 טיילען, 14 בילדער.

נומערן: 1) קלויוניקעס, 2) דאס ליד פון די ספר ער, 3) אויפ'ן דארף, 4) שלום-בית, 5) גאט-שמענדריק, 6) אויפ'ן „דעפעטאק", 7) אויפ' ווען קיין בית-לחם, 8) נאך האלבע נאכט 9) „ראסערדאקעס", 10) ביים סאמאווער, 11) מאנאלאג, 12) הערבסט-טאנגא, 13) יודישע ראפסאדיע, 14) אויפ'ן הימעל א יריד.

אנסאמבל לויט'ן א. ב. פריי'ען: זיסעל-בירל, מ. דילסקא, לאלא זילבערמאן, שיינע מרים, משע פעטערמאן, אלא שליפקאוויטש. מעזער שמואליק גאלדשטיין, שמעון דזשיגאן, מאטעל קאן יעקב ריינגלאס, ישראל שומאכער, י. שיפער.

טעקסטען: מ. בראדערזאן, ל. נאדעלמאן, שום גאן, מוזיק: ה. רובין, א. ביינעמאן און פאלקס-מאטיוון!

רעקאראציעס און קאסטיומען: י. ברוינער,

מעניש איינגעשטעלט דורך אירענע פראשיצקא.

מוזיק-לייטער—ה. רובין, רעזש—דזשיגאן שומאכער. בינע-אינספעקטאר—ס. קאן, ליכט-טעכניק—יערמ.

מארגען מיטוואך — 1 פארשטעלונג
אנהויב 9.15 אין אווענד

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון 11 — 2 בייטאג און פון 5 אוו. שבת און יום-טובים א גאנצען טאג

מען גרייט זיך צו די וואהלען צום סענאט

(ב) עס ווערען שוין געמאכט אלע נויטיגע הכנות צו די סענאט-וואהלען, וואס קומען פאר דעם קומענדיגען זונטאג.

אין דער לאדזער וואיעוואדשאפט ווערען גע-וועהלט 8 סענאטארען.

9 ליסטעס געהען אין לאדז צו דער אקציע פון די סענאט-וואהלען.

* * *

אין צוזאמענהאנג מיט די וואהלען צום סע-נאט, וועלכע קומען פאר דעם קומענדיגען זונטאג, דעם 23. ה. ח. האט דער לאדזער וואהל-קאמיטעט פון בלאק צו פערטיידיגען די רעכט פון יודישען פאלק אין פוילען ארויסגעגעבען אנ'אויפרוף צו די יודישע וועהלער-מאסען.

ביי די וואהלען צום סענאט טראגט די ליסטע פון בלאק צו פערטיידיגען ד ירעכט פון יוד. פאלק אין פוילען דעם נומער 12.

צוליב נויט

(2) צוליב נויט האט זיך גע'סמט די 33-יעה-ריגע ענגעניא לאסקאווסקא און א שווערען צושטאנד געפינט זיך די אומגליקליכע אין שפיטאל.

שכרות און געשלעגען

(2) אין קעלער אויף אנדזשעיא 48 האט וואר שילעווסקי ביי זיך איינגעארדנעט א „זאבאווע" פאר זיינע פריינד, ווען די געסט זענען שוין גוט געווען בגילופין האט מען זיך גענומען שלאגען און אין רעזולטאט האט דער ראקטאר פון פאגאטאוויע גער האט צו ערטיילען הילף צו עטליכע צוניקסע פערוואונ-ליכע חברה-לייט.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) ראנזשעווסקי זגערזשער 57, גראשקאווסקי קאנ-סטאנטינער 11, גארפיין פילסודסקיעגא 54 בארא-שעווסקי פיעטרקאווער 164, רעמבעלינסקי, אנ-דזשעיא 36, שימאנסקי פשעגרדזלניאנא 75.

„דאברי וויעטשור"

די נעכטיגע פרעמיערע אין „דאברי וויעטשור" איז אראפ מיט גרויס ערפאלג.

„וואס איז עס ראסען-האס"

מיטוואך, דעם 19 ד. ח. 9 אין אווענד וועט אין „וויזא" (שענקעוויטש-גאס 26) פארקומען א רעפעראט פון רעד. י. אינגער אויף ד. ט. „וואס איז עס ראסען-האס?"

איינגאנג פאר מיטגלידער און ארייגעפיהרטע געסט — בחנם

קלאנג-פילם-טעאטער

היינט פרעמיערע! די שלאנקע ווי „ווענוס", צוגלזען ווי „ווענערא", גייציג נאך ליבע און פראכט ווי „מעסאלינא" דאס איז

די געפעהרליכע פרוי

גרויסע זיטען-דראמע פון לעבען פון א שעהנער און ראפינירטער אפריסטאקע. אין די הויפטראלן:

NORMA SCHAERER i JOHN MAC BROWN.

אויסער'ן פראגראם: קאפיטאלע קלאנג-קאמעדיע מיט'ן אנטייל פון דער בעריהמטער „קינדער-באנדע" א. נ. „טיוואלאנישע לעקציע".

פאפולערע פרייזען פון די פלעצער. אנהייב אין געוועהנליכע טעג 4 א זייגער נאכמיטאג. שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאג.

פוילן בעקומט א הלואה פון 32 מיליאן דאל.

שוין אונטערגעשריבען געווארען דער אפמאך מיט דער שוועדישער שוועבעלעך-געזעלשאפט

וו א ר ש א, 17 (טעלעפאניש פון אונזער קאר-רעספאנדענט). היינט האט די פוילישע רעגירונג אונטערגעשריבען דעם אפמאך מיט דער שוועדישער שוועבעלעך-געזעלשאפט. לויט דעם אפמאך וועט די קאנצעסיע פאר דער דערמאהנטער געזעלשאפט אויפ'ן פערקויף פון שוועבעלעך אין פוילען פער-לענגערט ווערען אויף 35 יאהר. דאס הייסט ביז'ן יאהר 1965. דערפאר בעקומט די פוילישע רעגירונג א הלואה פון 32 מיליאן דאלאר.

סענסאציאנעלער קרימינעלער פראצעס אין ווארשא

ווארשא, 17 (טעלעפאניש). היינט איז דא פארגעקומען דער פראצעס פון משה טשאמפול, וועל-כער איז בעשולדיגט געווארען אין שיסען און שווער פערוואונדען א געוויסען ברוך גורפינקעל. ווי בעקאנט האט טשאמפול געשאסען אויף גור-פינקעל אין געריכט, בעת ס'איז פארגעקומען דעם לעצטענס פראצעס פאר דערשיסען טשאמפולס ברו-דער.

גורפינקעל איז נאך דער געשיכטע ארויסגע-לאזען געווארען פון תפיסה און האט זיך געפונען אונטער פאליצייאישער אויפזיכט. דערווייל איז ער אנטלאפען קיין ארגענטינא.

טשאמפולס פראצעס איז אפגעלייגט געווארען און ער איז איבערגעגעבען געווארען אונטער אב-סערוואציע פון דאקטוירים, כדי פעסטצושטעלען זיין פסיכישען צושטאנד.

2 סאוויעטישע פארשלאגען אויף דער ענטוואפענונגס קאנפערענץ

גענף, 17 (ספ. טעל.) אויף דער ענטוואפ-נונגס-קאנפערענץ אין גענף האט די סאוויעטישע דעלעגאציע ארויסגערוקט 2 פארשלאגען: דער ערש-טער וועגען אלגעמיינער פולשטענדיגער ענטוואפנונג און דער צווייטער אלס געגענזאץ צו די פראיעק-טען פון די 5 מלוכות, וואס האבען אנטיילגענומען אין דער לאנדאנער קאנפערענץ וועגען פראפאר-ציאנעלער רעדוקציע פון די בעוואפענטע כוחות.

קאנפערענץ פון 26 מלוכות

וועגען דער אינטערנאציאנאלער ווירטשאפטליכער לאגע

גענף, 17 (סאו) אונזער פאריזער קאר-רעספ. האלענדישער האנדעלס-מיניסטער קאליע איז היינט געעפענט געווארען די צווייטע אייראפעאישע ווירט-שאפטס-קאנפערענץ, אין דער קאנפערענץ בא-טייליגען זיך 26 מלוכות. די פעראייניגטע שטאטען בעטייליגען זיך דורך אבסערוואטארען, א הויז רעם נעמען אנטייל נאך 5 נישט אייראפעאישע מלוכות.

אין פראגראם געהען אריין די פראגען וועגען צאל-האנדעלס-פאליטיק, אין פערבעסערונג פון האנדעלס-פערקעהר, עס זענען פאראן ענגלישע און האלענדישע פארשלאגען וועגען פערקלענע-רען די צאל-טאריפען.

גאז-אויפרייס אין זאגלעמביער קוילען-גרובען

2 ארבייטער זענען אומגעקומען

בענדין, 17 (טעלעפאניש) אין דער קוילער-גרובע „סאטורן" איז היינט פארגעקומען א גאז-אויפרייס, א טייל פון גרובען איז פערניכטעט גע-ווארען, 2 ארבייטער, וועלכע האבען זיך געפינען אויפן ארט ווען די קאטאסטראפע איז פארגעקומען זענען וואהרשיינליך פער'סמט געווארען דורך די גאזען, די רעטונגס-אקציע, וואס איז גלייך אונטער-נענומען געווארען צו ראטעווען די צוויי ארבייטער האט ביז 5 א זייגער און אווענט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאטען, מ'האט נישט געקענט צוקומען צום ארט, וואו די ארבייטער געפינען זיך, ס'איז נישט פאראן קיין האפנונג אפצוראטעווען די אר-בייטער.

—=:o:=—

די קרבנות פון דער קאטאסטראפע אין ליאן

פאריז, 17 (סאו) אין ליאן איז ווידער פאר-געקומען אן ערדרוטש, וועלכער האט אבער נישט געבראכט צו קיין מענשליכע קרבנות. נישט ווייט פון ארט פון דער קאטאסטראפע איז איינגעפא-לען א מויער.

די צאהל קרבנות בעטרעפט ביז אצינד 50 מענשען, דערונטער 19 פייערלעשער, 5 פאליצ-יאנטען, 6 פרויען און צוויי קינדער. מ'רעכענט, אז אונטער די חורבות געפינען זיך נאך 15 טויטע.

טראגעדיע אין יודיש שפיטאל אין בודאפעשט

קראנקען-שוועסטער ברענט אוים די אויגען ביי איהר געליבטען

בודאפעשט, 17 (סאו) אן'אויסערגע-וועהנליכע אייפערזוכטס-טראגעדיע האט זיך אפ-געשפילט אין יודישען שפיטאל אין בודאפעשט. די קראנקען-פלעגערין ראזענטאל האט אין איהר צימער בעגאסען מיט וויטריאל דאס פנים פון ביר אמטער אלטמאן. אלטמאן איז בלינד געווארען אויף ביידע אויגען.

פרטים פון דער דראמע זענען דערווייל נישט בעקאנט. די פלעגערין איז אנטלאפען.

ענטגילטיגער רעזולטאט פון די וואהלען אין דאנציגער פארלאמענט

דאנציג, 17 (ספ. טעל.) די ענטגילטיגע רעזולטאטען פון די וואהלען צום דאנציגער פאר-לאמענט זענען פאלגענדע, סאציאליסטען 19 מאנ-דאטען, נאציאנאליסטען — 10, היטלעראווצעס — 12, קאמוניסטען — 7, קאטוילישער צענטער — 11, דייטש-ווירטשאפטליכע גרופע 3, נאציאנאל ליבעראלען — 2, דייטשע ליבעראלען 2, פאליא-קען 2 און עטליכע מאנדאטען פון קליינע גרופען. די אלגעמיינע צאהל מאנדאטען איז 72.

1 מיליארד דאלאר הלוואה פון ענגלאנד אין פראנקרייך

ניו-יארק, 17 (סאו) פון פאריז מעל-דעט מען דעם „ניו-יארק טיימס", אז צווישען ענגלאנד און פראנקרייך ווערען געפיהרט אונטער-האנדלונגען וועגען א הלוואה פאר ענגלאנד אין דער הויך פון א מיליארד דאלאר.

דעמיסיע פון א פראנצויזישען מיניסטער

פאריז, 17 (ספ. טעל.) צוליבן קאנפליקט, וואס איז פארגעקומען אין פארלאמענט בעת דער בערזע-דעבאטע, האט זיך דער מיניסטער פערעט אנגעגעבען אין דימיסיע. אויף זיין ארט איז בע-שטימט געווארען שעראן.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטש 20

יודישער ארטיסטען-פעראיין אין פוילען — דירעקטאריאט פון די פאריינס-טעאטערן

בעפולמ. דיר. פאר לאדז א. שטאקפעדער — רעזשיסער: א. בעזמאן

גאסטשפילען פון די בערוהמטע אקטיאר. קינסטלער הײמאן יאקובאוויטש און אננא

היינט, דינסטאג, 9 אווענד נרויכע פאפול. פארשטעלונג פון 80 גר. אן

אננא יאקובאוויטש'ס גרעסטער סוקסעס אלס „סאניע"

געלד, ליבע און שאנדע

אין 4 אקטען; פון זאלאטארעווסקי.

מיטוואך, ד. 19. נאוו. 9 אוו. 1-טע פאלקס-פארשטעלונג פון 50 גר. ביז 2 זל.

„די אייביגע מאמע"

אין 3 אקטען פון קאלמאנאוויטש. — הויפט-ראל פרידא „פרידא" פיהרט אויס אננא יאקובאוויטש.

דאנערשטאג 20 נאוו. 9 אוו. 2-טע פאלקס-פארשטעלונג פון 50 גר. — 2 זל.

ס'ווערט געשפילט היימאן יאקובאוויטש'ס גרעסטער אפע עטען-שלאגער

אמעריקאנער חתונה

הויפט-ראל „סאס" פיהרט אויס אננא יאקובאוויטש

עס נעמען אנטייל (לויט א. ב.) פרויען: י. פלוים, ש. פלוים, ס. פאזנאנסקא, ר. רענינא. מענער: מ. אייזענבערג, ח. בראקארזש, י. גרינהויז, ב. גורוויטש. י. וויינבערג, ד. לואי. מ. מאקסימאוו, מ. פאזנאנסקי, א. קורץ, ה. פלוים. .·. דיריגענט ל. זעלמאן.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון זאל פילהארמאניע.

דער ווינטער דערנעהנטערט זיך

בעזארגט אייך בעצייטענס מיט ווינטער-סחורות און ווייסע סחורות און רעשטען

אין קאנסום-געוועלב

ביי דער „ווידזעווער מאנופאקטור"

54 ראקיטשינער 54

צופאהר מיט די טראמוויי'ען 10 און 16

איהר בעקומט אויך דארט צו איינגעוועהנליך נידריגע פרייזען ספארט-אנציגער, ארבייטס-אנציגער, דאמען- און הערען-וועש, טיש- און בעט-וועש, וואלענע שטאפען, טריקאטאזשען, שיך, קוכען-געשיר, קאלאניאל - ווארען א.אז.וו. א.אז.וו.

פאר ה"ה מלוכה- און קאמונאל-בעאמטע, וואס זענען מיטגלידער פון קאאפעראטיוען אין געזעלשאפטען, ווערט ערטיילט בעקוועהמער קרעדיט.

19123

די לאדזער יודישע באנדיטען

14) וועלכע מען האט די טעג געכאפט אין לעמבערג

די פאליציי איז געווען אין א פערלעגענהייט. פון מענדעלעס רייד איז די פאליציי געווען זיכער, אז דער צונאמען פון דער'הרג'עטען איז „סאנע קאטער", דערווייל קומט גאר איינער, וואס ער-קלערט, אז ער איז דאס „סאנע קאטער". די פא-ליציי איז דעריבער ווידער געשטאנען פאר א רע-טעניש, ווער ס'איז דער דער'הרג'עטער. דער אר'עס-טירטער „טרושיק" האט מען געוויזען די פאטא-גראפיע פונ'ם מת, אבער ער האט קאטעגאריש ער-קלערט, אז ער קען איהם נישט און דאס איז נישט זיין געזוכטער ברודער.

„טרושיק" איז איינגעזעצט געווארען אין טור-מע און אויך אין דערזעלבער קאמער, וואס מענדעלע און „גורניק", דאס איז נישט געווען קיין צופעליג-קייט, וואס אלע דריי זענען איינגעזעצט געווארען אין איין קאמער. די אויספארשונגס-מאכט האט דאס געטון מיט אן'אויסגערעכענטען פלאן. מ'האט זיך געוואלט איבערצייגען, צי דאס דריילינג קען זיך נישט און וואס זיי וועלען רעדען צווישען זיך, כדי סוף-כל-סוף צו ליקווידירען דעם גאנצען סענסאציא-נעלען ענין. „קאפשלאק" האט אבער געהאט אויס-

גערעכענט אויף אן'פוינ'עוועלער קאנפראנטאציע צווישען מענדעלען און „טרושיקען" און אויסגעקלי-בען צו שיקען קיין לאדז אזא מענשעל, וועלכער זאל נישט קענען „טרושיקען".

ווען די דריי חברים האבען זיך געפינען אין קאמער, האבען זיי זיך ערשט אנגעהויבען צו בע-קענען. די מענשען, וועלכע האבען געדארפט אב-סערווירען ד ידריי ארעסטאנטען אין דער קאמער, האבען זיך באלד אינ'ם ערשטען טאג איבערצייגט, אז זיי קענען זיך נישט און זיי האבען צווישען זיך קיין שום געמיינזאמע געשעפטען.

„קאפשלאק" האט זיך דערווייל געפינען אין קראקע. פון פראגיע נאז, וועלכע האט געוואוינט ווייטער ביי דער „מוהמע גוטשע" האט ער זיך דער-וואוסט וועגען אלעם וואס טוט זיך אין לאדז. ער האט טריומפירט, אז ס'האט זיך איהם איינגעגעבען אריינצוברענגען אין טעות די לאדזער פאליציי און אז ער וועט זיך קענען צוריקנעהמען צו זיין גע-שעפט מיט פאלש-געלד. נאטירליך מיט נייע-שותפים.

דערווייל האבען זיך די דריי חברים בעקענט אין טורמע און די ציגנער האבען זיך פונאנדער-געבונדען, זעלבסטפערשטענדליך, ווען ס'וואלט נאר געפאלען דאס איינע ווארט „קאפשלאק", וואלט אלץ אנדערש געווארען. קיינער האט אבער דאס ווארט נישט ארויסגערעדט. יעדער צוליב זיינע איינענע טעמים, קיין „וויטישע" זענען זיי אבער אלע דריי נישט געווען און מ'האט געשמועסט וועגען היימי-שע געשעפטען. דארט איז צושטאנד געקומען דער פלאן וועגען איבערטראגען זיך קיין לעמבערג און דארט אנהויבען ארבייטען. מענדעלע האט זיך צו דעם געבויען געשפרעך וועגען דעם ענין צווישען „גורניקען" און „טרושיקען" צוגעהערט בלויז, צו-ליב נייגיריגקייט, איהם איז אפילו נישט איינגעפא-לען זיך צו אנגאזשירען אין דער דאזיגער געשיכ-טע, ער האט מעהר געטראכט וועגען זיין בעפאר-שטעהענדען פראצעס, אבער, ווען אלע דריי הא-בען זיך אנגעהויבען מודה צו זיין, פארוואס יעדער איינער פון זיי זיצט אין טורמע און וואס פאר א פראצעסען זיי האבען אויף זיך, זענען זיי אלע דריי געווארען איבערראשט, ס'האט זיך ארויסגע-שטעלט, אז אלע דריי פראצעסען זענען צווישען זיך געקניפט און געבונדען, הגם קיין שום קאנ-קרעטעס האט מען קיינעם פון זיי נישט געקענט פארווארפען.

ס'האט זיך דערנעהנטערט דער פראצעס פון מענדעלען, ער אלס נאך נישט קיין גאנץ פער-דארבענער מענש, האט זיך צוגעזאגט, אז אויב ער וועט ארויסקומען פון טורמע, וועט ער אינגאנצען „קאסטירען" (אויפהערען) און אראפקריכען פון דער בלאטע, אין וועלכער ער האט זיך איינגעבע-קומען און וועט זיך צוריק נעהמען צו זיין האנדעל, כדי ווייטער צו לעבען אזוי ווי פריהער מיט זיין פרוי און קינדער.

אויפ'ן פראצעס אבער איז מענדעלע פער-משפט געווארען צו טורמע, דאס איז פאר איהם פשוט געווען א טויט-קלאפ, זיינע אלע האפנונגען אויף א ווייטערדיג עהרליך לעבען זענען צוריגען געווארען. אין טורמע איז ער וואסאמאל ווייטער, אלץ מעהר אריינגעצויגען געווארען אין נייע פער-ברעכערישע פלענער און „ספולקעס", וועלכע ווערען געוועהנליך דארט געשלאסען. מענדעלע האט אבער אלץ געקעמפט מיט זיך, ער האט אפעלירט און גע-בעטען זיין פאמיליע אויף דער פריי, אז זיי זא-לען נעהמען פאר איהם גוטע אדוואקאטען, וועלכע זאלען איהם קענען אפראטעווען. דערווייל האט זיך דערנעהנטערט די צייט פון דער אפעלאציע, מענדעלעס פאמיליע האט געגלויבט אין דער חרטה פון מענדעלען און זיי האבען איהם מיט אלע מעגליכקייטען געשטיצט, סיי אין טורמע און סיי מיט גוטע אדוואקאטען. בעת זיין אפעלאציע-פרא-צעס, דאס האט טאקע זעהר פיל געהאלפען, ווייל בעת דעם אפעלאציע-פראצעס אין ווארשא איז מענ-דעלען נישט אויפגעוויזען געווארען קיין שום שולד און ער איז אינגאנצען בעפרייט געווארען.

(פארזעצונג קומט).

טעאטער, קינא און מוזיק

וועכענטליכע אפטיילונג

„אויפ'ן הימעל איריד"

צווייטער פראגראם אין „ארדט"

וואס טיפער אין וואלד, אלץ מעהר בוימער, וואס ווייטער דער „ארדט" בירגערט זיך איין אין לאדז, וואס ווייטער מיט א נייעם פראגראם — אלץ מעהר פערפולקאמט ווערט דער דאזיגער ערשטער נייער טעאטער־טיפ. דעריבער איז פערשטענדליך, פארוואס מ'שטעלט אזעלכע גרויסע פאדערונגען דעם דאזיגען טעאטער, אזעלכע וועלכע ס'שאלט גארנישט איין צו שטעלען דעם טיפ רעווי־טעאטער, וואס האבען זיך אזוי די לעצטע צייט געפרואוופערט אין דער ארומיגער וועלט.

קודם כל מוז מען געדענקען, אז מ'טאר בשום אופן נישט אפשאצען דאס טעאטער, נאר לויט איינעם פון זיינע בעשטאנד־טיילען, זאל דאס זיין אין דער מוזיקאלישער היגזיכט, דעקאראטיווער, אדער גאר דאס שפילען פון די אקטיארען, דאס גרינגע שייבעל פון רעפלעקטאר, אדער די געלע בארד, מיט וועלכער ס'איז גרימירט דער אדער יענער אקטיאר, האט דיזעלבע בעדייטונג, וואס די שטארקסטע סצענע, ווייל אין אזא טעאטער איז איינס גארנישט, אבער איינס פלוס איינס און ווייטער פלוס איינס און אזוי ווייטער גיט א גאנצעס און א גרויסעס.

ווע'לען מיר נעהמען למשל איינעם פון די שטארקסטע נומערן אין צווייטען פראגראם די „קלויזניקעס" מוזען מיר זאגען, אז דער „ארדט" איז דא דערגאנגען צו דער מדרגה פון „הבימה", און דאס וואס ס'גיט גאלדשטיין מיט זיין נאך רויהען טאלאנט, וואס ווייזט ריינגלאס מיט זיין פיקסירטען טיפ, וואס דערגענצען דזשיגאן מיט שומאכער'ן. — וואלט נישט געוועזען קיין קיילעכטיגס ווען ברוינער וואלט דאס נישט דערגענצט מיט זיין וואונדערבארער דעקאראציע, הערץ רובין וואלט נישט צוגעהאלפען מיט דער מוזיק און אירענא פרושיצקא וואלט זיך נישט טיף פערטראכט ביים איינשטעלען דעם טאנץ, וועלכער פינאליזירט דעם נומער, אפילו יעראז. וואלט נישט צוגעפאסט די ליכט ווען יעדער בעזונדערער בעשטאנד־טייל איז א לייטונג פאר זיך, איז אבער אלץ צוזאמען די מדרגה פון אמת'ער קונסט, וועלכע איז אויסגעדריקט אין דעם פרעכטיגען נומער פון בראדערזאנען.

בראדערזאן שרייבט פאר דעם דאזיגען טעאטער די שטארקסטע זאכען, וועלכע בעריהרען פראבלעמען צו וועלכע דראמאטורגען האבען געדארפט 5־אקטיגע דראמעס מיט פראלאגען און עפילאגען. ס'איז וואונדערבאר און נישט אפצושאצען די צוזאמענארבייט פון מחבר, דעקאראטאר, מוזיקער און פלאסטיקער.

מיר מיינען דא דעם נומער „אויפ'ן וועג קיין בית־לחם". וואס האט דערטאפט דעם אקטועלסטען מאמענט אין איצטיגען יודישען לעבען, און אין א סצענע פון פופצעהן מינוט אזוי שטארק דראמאטיזירט, אז ס'וואלט זיך געקענט אויסדוכטען דעם צושויער, אז ער האט געזעהען א גרויסע טעאטער־פארשטעלונג. און אויך דא שפילט די עקספרעסיע פון גאנצען אנסאמבל דאס גרויסע צער־ליד פון דער מאמע רחל, וואס ווערט מיט אזויפיל אמת'ען צער אויסגעפיהרט דורך מאריא דאלסקא, דיזעלבע ראל וואס די ענטציקענדע עטליכע דעקאראציעס פון ברוינער'ן און דאס חלוצים־ליד מוזיק פון ה' רובינען. . נישט מעגליך זיך נישט צו ענטציקען מיט דער „יודישער רапсאדיע" פון בראדערזאנען וואס אין איהר ליגט אזויפיל יודיש־לעגענדארעס, אזוי פיל יודישע פאלקסטימליכעס, אזויפיל בענקשאפט פון ישיבה־תלמידים, אבער אויך דאס וואלט מען נישט געקענט אנרופען קיין גאנצעס און פולקומעס אהן דעם הערליכען קאסטיום פון „לילית". קאמפאנירט דורך ברוינערן און דער לידענשאפטס־טאנץ איינגעשטעלט דורך אירענא פרושיצקא — ווען אפילו שינע מרים (לילית) און דזשיגאן, ריינגלאס, ביידע ישיבה - בחורים, וואלטען נאך הערליכער אויסגעדריקט דעם מיין פון מחבר.

ווען מ'כאפט נאך ארויס פון צווישען די 14 נומערן, אין פראגראם די גרויסע דראמע פון „נאך האלבער נאכט־געסט" מוז מען צוגעבען אז אזעלכע דעקאראציעס ווי ברוינער האט צוגעגרייט צום צווייטען פראגראם האט מען אין קיין שום עהנליכען טעאטער אין פוילען נאך נישט געזעהען. אין דעם דערמאהנטען נומער, וועלכער ווערט אזוי שווער אויסגעארבייט, בעווייזט זיך דער גאנצער אנסאמבל מיט דער מאס פערשטענדניש און טאקט, אז ס'ווערט פשוט נישט דערלאזט אריינצופאלען אין באנאליטעטען און קאבארעט־מעסיגע שטיק וואס ס'וואלט אין אנ'אנדער לאגע זעהר מעגליך ביי דעם זשאנר נומערן, ווי ס'איז „נאך האלבער נאכט".

און זאלען זיסעלע גירל און לאלא זילבערמאן מיט זייערע אגב קליינע שטימלעך דאך פרעכטיג זינגען דאס ליד פון פרומע יודישע מיידלעך, און זאלען אלא שליפקעוויטש מיט ריינגלאס, שיינע מרים און דזשיגאן מיט אזויפיל טעמפעראמענט אויספיהרען זייערע לייכטע פערוויילונגס־סקעטשען און זאל מאשע פעטערמאן שעהן אימפערטירען א יודיש־ליטווישע פרוי אין שיפער זאל סעקונדירען „ביים סאמאוואר" און זאל שומאכער פערקערפערן דעם „נעא־שמענדריק" וועלכער איז אזא אפטער גאסט אין אונזער וועלטעל — איז אלץ אזוי שעהן און אנגענעהם אזוי פרעהליך און ליכטיג אזוי זארגלאז און פריי ווי ס'איז דער פלירט פון מאריא דאלסקא צו איהרע צוויי „קאוואלירען", שיינע מרים, און אלא שליפקעוויטש אין דעם נומער „אין דארף".

די הומאריסטישע סצענקע פון נאדעלמאנען איז א זעהר פיינער פערוויילונגס־נומער אין וועלכען דזשיגאן פיהלט זיך ווי א פיש אין וואסער. באכמעהר — ווען איהם רעפליקירט אזוי טרעפליך אלא שליפקעוויטש.

ביי שומגאנס מאנאלאג „ א קלאג צום פנים" געלייענט דורך דזשיגאן לאכט דער עולם. א סימן אז ער געפעלט. א. בייגעלמאן האט נאך אין דעם פראגראם אנגעשריבען מוזיק צו א פיינעם הערבסט־סאנגא, וועלכען מאריא דאלסקא מיט איהר אויסגעשולטער שטים זינגט סובטעל און מיט זעהר פיל געפיהל.

דער סך־הכל: אלע ארומיגע רעווי־טעאטערס האבען זיך בלויז אוזורפירט דעם דאזיגען נאמען, אומעטום ווערט שפעקולירט אויף באנאליטעטען, פרעכער וויץ, נאקעטקייט און נארישקייט. „ארדט" איז דאס ערשטע אמתע יודישע קליין־קונסט־טעאטער מיט דער געהעריגער בעציהונג פאר מאכען א פלאץ פאר דעם דאזיגען טיפ קונסט־ווינקלען.

אהן געשריי און גע‏פילדער האט זיך ארויסגעריסען אין דער וועלט אריין דער יונגער מוזיקער הערץ רובין מיט דער מוזיק צום פראגראם „אויפ'ן הימעל א יאריד" האט זיך. רובין שוין פערזיכערט דאס געהעריגע ארט אין דער יודישער טעאטער־מוזיק. ער האט זיך שוין איצט ערווארבען די אנערקענונג פון אלע מבינים, זיין ווייטערע ארבייט אויף דעם געביט איז דעריבער אנ'אנגענעהמע ערווארטונג פון די, אלע וואס שטעהען נאהענט ביים יודישען טעאטער.

י. דאנקין.

די ביאגראפיעס פון אברהם גאלדפאדען און יעקב גארדין

אויספיהרליכע און פולע ביאגראפיעס פון די צוויי גרונדלייגער פון יודישען טעאטער אברהם גאלדפאדען און יעקב גארדין, וועלען איצט צום ערשטען מאל ערשיינען אין לעקסיקאן פון יודישען טעאטער, וואס געהט ארויס איינגיכען אונטער דער רעדאקציע פון זלמן זילבערצווייג.

דער ערשטער באנד פון „לעקסיקאן" (א ביז י), וועט ערשיינען אנהויב דעצעמבער אין ניו־יארק, אין איהם געהע ן אריין ביז 1200 ביאגראפיעס פון אקטיארען, דראמאטורגען און אנדערע פערזאנען, וואס זענען פערבונדען מיט דעם יודישען טעאטער. אבער דעם וויכטיגסטען ארט אין דאזיגען באנד ספר נעהמען די ביאגראפיעס פון גאלדפאדען און גארדין, זיי האלטען ארום 300 זייטען בוך־פארמאט, אויסער גענויע דאטען וועגען דער דראמאטישער און ביהנע־טעטיגקייט פון ביידע נעסטארען פון דער יודישער ביהנע, איז אויך פערהאן אנ'אויספיהרליכע ביאגראפיע און אנ'אבשאצונג, געבויט אויף די מיינונגען פון די וויכטיגסטע יודישע טעאטער־ און ליטעראטור־קריטיקער. ביידע ביאגראפיעס זענען אילוסטרירט מיט זעהר פיל בילדער, אלטע אפישען, שער־בלעטער פון די פיעסען און פאקסימילעס.

פיסקאטאר פאהרט קיין כארקאוו

דער בעריהמטער רעזשיסער ערווין פיסקאטאר פאהרט קיין כארקאוו. דער צוועק פון זיין רייזע איז צו בעקאנען זיך מיט די דערגרייכונגען און פארמע ופונ'ם ראטענפערבאנדישען טעאטער. ביי דער געלעגענהייט וועט פיסקאטאר רעזשיסירען א פילם פאר דעם סאווקינא. דער סצענאר פאר דעם פילם איז בעארבייט לויט דעם בעקאנטען דייטשען מלחמה־ווערק „דאס קאיזערס קוליס" פון טעאדאר פליריעס.

וועגען דירעקטאריאט פון די פעראיינס־טעאטער

דער פערוואלטער פון יודישען ארטיסטען־פעראיין ה' יובילער האט מיר געגעבען אנ'אינטערוויאו און צווישען אנדערען איבערגעגעבען עטליכע טשעקאווע ידיעות וועגען די פלענער פונ'ם דירעקטאריאט אויף להבא.

דער דירעקטאריאט, האט געזאגט ה' יובילער, וועט זיך פערנעהמען מיט סאנירען דעם יודישען טעאטער, צוו. אנד. אין ענין רעפערטואר. דער דירעקטאריאט איז ליידער געשאפען געווארען אין אייל, דערפאר האט מען זיך נישט געקאנט שטעלען אין פערבינדונג מיט די ענטשפרעכענדיגע פערזאנען. אבער שוין אין די נאהענטסטע חדשים וועט איינגעפיהרט ווערען א סדר אינ'ם כאאס פונ'ם רעפערטואר אין יודישען טעאטער.

חוצדעם וועט זיך דער דירעקטאריאט בעמיהען איינצושטעלען די פארשטעלונגען אויף א געוויסען ניוואָ. עס וועט געשאפען ווערען א פליה־בריגאדע פון רעזשיסערען, וואס וועלען ארומפאהרען איבער אלע יודישע טעאטערס, מאכען נייע אויפפיהרונגען און קאנטראלירען דעם ניוואָ פון די טעאטער־פארשטעלונגען.

די דאזיגע ידיעה איז באמת א דערפרייענדיגע. ווען די פליה־בריגאדע וואלט געשאפען געווארען גלייך אין אנהויב, וואלטען מיר אפשר נישט געקומען דערצו, אז דער עולם אליין זאל דארפען אויספיהרען די שליחות פון דער בריגאדע, ווי מיר האבען עס געהאט, למשל, דעם פאל אין ווילנע.

* * *

מ'דארף פעסטשטעלען, אז די אקטיארען זופא זענען זעהר פעסימיסטיש געשטימט וועגען דער צוקונפט פונ'ם דירעקטאריאט. עס דערמאהנט שלום־עליכמ'ס כיסרילעווקער יודען, וועלכע האבען, דערוויסענדיג זיך וועגען דער באהן, וואס האט אנגעהויבען צו געהן אין זייערע קאנטען, געפסקענט אלע אין איין קול:

— ער וועט נישט אויסהאלטען!

ה' יובילער האט מיר געמאלדען: **מיר האלטען, אז אויב דער דירעקטאריאט וואלט געבויט געווארען בלויז אויף א יאהר, וואלט מען איהם בכלל נישט געדארפט שאפען. אבער וואס עס וועט נישט געלינגען אין דעם ערשטען יאהר, וועט איינגעהערט ווערען אין די ווייטערדיגע יאהרען.**

קאץ.

די „ווילנער" זאלען בלייבען אין ווילנע

ווילנע. אין הסכם מיט'ן בעשלוס פון דער ספעציעלער קאמיסיע פון דער טעאטער־געזעלשאפט צו ארבייטען דערפאר, אז די ווילנער טרופע זאל בלייבען אין ווילנע, איז נאך א פערשטענדיגונג מיט'ן פרעזידענט א דעלעגאציע אין די פערזאנען פון ד"ר י. ראפעס און אדוו. י. טשערניכאוו געקומען אויף דער זיצונג פון מאגיסטראט, וואו ס'זענען געוועזען אנוועזענד אלע לאווניקעס.

די דעלעגאציע האט רעפערירט פאר'ן מאגיסטראט וועגען דער געשאצענער לאגע מיט'ן יודישען טעאטער און דער ווילנער טרופע, אנווייזענדיג אויף דער סובסידיע אלס [illegible] איינציגען מיטעל די ווילנער צו פערהאלטען. ס'איז קלאר געווארען אז פון די 10 טויזענט גילדען סובסידיע פאר'ן יודישען טעאטער און 3 טויזענט אויף שילער־[illegible] לונגען זענען ביז איצט [illegible] געגעבען געווארען 4300 גילדען, ס'איז אבער פערהאן נאך ניין טויזענט פערלעגענע שטייערען און פערשידענע שטראפען, צווישען אנדערע לאקאל־שטייער פאר'ן יאהר 1926, שטייער־אפצאהל און שטראף פון בילעטען פאר'ן „אזאזעל" א. אז.וו. די דעלעגאציע האט געבעטען די דאזיגע סומעס איינגאנצען צו אנולירען, אדער עווענטועל נישט צו פערבינדען די דאזיגע חובות מיט דער סובסידיע און דעם רעשט נאך די 4300 גילדען ואויסצאהלען מיט מזומנים.

נאכ'ן אוועקגעהען פון דער דעלעגאציע איז די פראגע אויף דער זיצונג ברייט [illegible] גערעדט געווארען און דער מאגיסטראט האט אנגענומען א גינסטיקע שטעלונג אין דעם ענין.

גלייכצייטיג האט דער מאגיסטראט בעשלאסען ארויסצופאדערען פון דער טעאטער־געזעלשאפט, דירעקטאריאט און [illegible] פון פאלקס־טעאטער די געהעריגע דאקומענטען.

ס'איז דא א גוטע האפנונג. אז דער ענין זאל גיך קלאר ווערען און ווערט גינסטיג ערלעדיגט ווערען און די ווילנער טרופע זאל בלייבען אויפ'ן ווינטער־סעזאן אין ווילנע.

* * *

אויף א באנקעט אין ווילנע לכבוד די „ווילנער" טרופע האט גערעדט דער אנפיהרער פון דער ווילנער טרופע ה' מאזאה. אומזיסט, זאגט ער, איז דא געווען א מיינונג אז דער עקאנאמישער קריזיס, וואס ווילנע לעבט איבער, קען שטערן דער ווילנער טרופע דא פערבלייבען. די ווילנער טרופע איז ענטשטאנען אין א צייט פון מוראדיגען הונגער, בעת דער דייטשער אקופאציע. די טרופע פערלאנגט פון קיינעם חלילה נישט קיין נדבות, זי האלט נאר, אז אויב דער ווילנער מאגיסטראט גיט דעם פוילישען טעאטער אנ'אומזיסטען בנין מיט אומזיסטער עלעקטריע און דערצו נאך 12.000 גילדען א חודש (די וואיעוואדשאפט גיט בעזונדער 9.000 גילדען א חודש) מעג אויך דער יודישער טעאטער בעקומען לכל הפחות עטליכע צעהנדליג טויזענד גילדען א יאהר. אזא סובסידיע קען מען און מוז מען אויסקעמפען, און דאן וועט די ווילנער טרופע האבען דעם נויטיגען פאנד אויף אויסצופיהרען נייע פיעסען

דער „ארטעף"

(ארבייטער טעאטער פערבאנד) דער שפיל־קאלעקטיוו פונ'ם יודישען ארבייטער טעאטער אין ניו־יארק, האט שוין פאר דעם נייעם סעזאן א פרישען לאקאל — דעם „פרינסעס־טעאטער". דאס טעאטער געפינט זיך אין סאמע הארץ פונ'ם פראלעטארישען ניו־יארק, אין יענער געגענט געפינען זיך דאס רוב שניידער־שאפען פון ניו־יארק. דער „ארטעף" וועט דארט שפילען יעדען טאג אין וואך, שבת און זונטאג צו 2 פארשטעלונגען, צוזאמען 9 פארשטעלונגען א וואך. די דערעפענונג איז פארגעקומען פרייטאג דעם 3־טען אקטאבער מיט ש. גאדינערס „דזשים קופערקאפ", א רעוואלוציאנערע דראמע.

דוד הערמאן וועגען יודישען טעאטער

דער זשורנאליסט מ. גאלדמאן האט געהאט א שמועס מיט'ן בעריהמטען רעזשיסער דוד הערמאן וועגען מצב פון יודישען טעאטער אין פוילען. צווישען אנד. האט דוד הערמאן וועגען דירעקטאריאט ביים יודישען ארטיסטען־פעראיין זיך ארויסגעזאגט, איך וויל גלויבען, אז דער דירעקטאריאט איז נישט בלויז א מין טעכנישע קאמיסיע, וואס וועט זארגען ווי אזוי איינצואורדנען די פעראיין־מיטגלידער אויפ'ן נייעם סעזאן (הגם אויך דאס איז זייער וויכטיג), נאר וועט אויך ערנסט זארגען פאר'ן קינסטלערישען מצב פון די טעאטערען, וועלכע ער בעהמט ארונטער אונטער זיינע פליגעל.

איך פערשטעה, אז דאס איז נישט קיין גרינגע זאך. שטעלט מען זיך ערנסטע אויפגאבעס ביי כעזעטער, מוז מען זיין איבערקלייבעריש אין רעפערטואר, זארגען פאר אחריותפולע רעזשיסערען, פאר געהעריגע דעקאראציעס און אויסשטאטונג. דאס אלץ איז פערבונדען מיט גרויסע הוצאות און נישט אלע מאל האבען אזעלכע ערנסטע אויפפיהרונגען דעם געהעריגען מאטעריעלען דערפאלג, ווי דער שונד מיט'ן גאנצען באלאגאניזם. פונ'ם דירעקטאריאט א בער מעגען מיר דאס פאדערען און דערווארטען. אבער מיר וועלען פונדעסטוועגען איהם מוזען אפטמאל מוחל זיין, ווען ער וועט דא און דארט גיין אויף פשרות, אויב בכלל אבער וועט ער דעם טעאטער־וועזען דערהויבען צו א העכערען ניוואָ, ווי ביז איצט, און דאס וויכטיגסטע וועט זיין, אויב ס'וועט איהם געלונגען צו שאפען א קינסטלערישען רעפרעזענטאנץ־טעאטער, וואס זאל בעדינען די גאנצע פוילישע פראווינץ. בנוגע אזא טעאטער וועט מען אוודאי נישט טארען גיין אויף פשרות און האלבוועגען, און אויב דאס וועט געשאפען ווערען — דערפאן מיר דעם דירעקטאריאט ווינשען פון גאנצען הארצען אריכת ימים. ש

וועגען דער אויסלאנד־נסיעה פון די „ווילנער" האט דוד הערמאן געזאגט:

— ס'איז זיכער א גרויסע קולטורעל־קינסטלערישער היזק פאר די פוילישע יודען. צי קענען מיר אבער האבען טענות צו „די ווילנער"? הונדערט מאל ניין! אלעמען, חוץ זיי, קען מען דערפאר בעשולדיגען. „די ווילנער" האבען די לעצטע יאהרען געארבייט ביי בעגרעניצטע מאטעריעלע מיטלען און בעגרעניצטע שוישפילערישע כוחות, געגאנגען כסדר פאראויס און דערגרייכט גרויסע רעזולטאטען, דער פוילישער יודענטום איז געוועזען מחויב צו זארגען פאר א נארמאלען קיום פון דער ווילנער דארפען מיר דעם דירעקטאריאט ווינשען פון גאנגאניזירטע כוחות, איז עס אבער נישט געשעהן.

אין אפגרונט

סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן (7

קאפיטעל דריי

פארקויפט צום שטן

— איך רעכען, אז איצט האב איך עס געפונען! די אמסטערדאם-גאס, נישט ווייט פון דער באהן-סטאנציע, דריי צימערן און א גרויסער באלקאן, אויף אינדזל, וועלען מיר אהין געהן און אנקוקען נאך איינע ביורא-שעהן. עס איז גאנץ הויך פינף טרעפ, אבער איהר קענט מיך דאך טראגען, דאס איז נעהמען יעתיונס, געדענקט איהר?

די זכרונות זענען פאר איהר וועהר אנגענעהם און זי האט זיך צו איהם צוגעדריקט.

די לאזשי און די אויסמעבלירטע צימער, מיט די סך שכנים און די גרויסע ענגשאפט און גער-וואלט אויסערארדענטליך. אבער נישט פאר איהר. זי וואלט מיט איהר וואוינען געלעבט אפילו אין א רינג-שטאק. אבער איהר געליבטער האט שוין מעהר נישט געקענט ליידען מער, זאל אויף איהם אזוי קוקען און מען זאל פון איהם לאכען פאר זיין ליבע צו דער פרוי, וואס קומט צו איהם אריין. ער האט אויך נישט געקענט ליידען דעם רעם ארום, וואו ער פלעגט געזען צוויי מאל א טאג און געגען זיך מיט סטו-דענטען, וואס זענען אים בעקאנטע געוועזען.

ער פלעגט רויט ווערען, אויף עפענען די טיר און אלע פלעגען אנקוקען זיין פנים, ער האט אויך מורא געהאט ער זאל דארטען נישט טרעפען זיינע לעה-רערס, און ער א בעקאנטען פון זיין שטאט. דאן האט ער געוואלט לעבען מיט רעכענונג.

— ווי טייער דא איז! — פלעגט זי זאגען יעדען מאל, ווען ער פלעגט מיט איהר ארויסגעהן פון דעם-טאראן. — ווען מיר וואלטען געהאט א היים וואלט איך פאר די זעלבע געלד געקענט לעבען גאנצע דריי טעג.

— און פארוואס זאלען מיר טאקע נישט האבען א היים? — אזוי האבען זיי זיך געטראגען און האבען בעשלאסען צו זוכען א דירה.

דאס איז די פאסטקע, יעדער איינער ווערט און אלע גענאפט, דער בעסטער, דער אנשטענ-דיגסטער ווערט געכאפט מיט דער ליבע צו „א היים“, וואס ווערט איינגעפלאנצט מיט די ווארימע פאמיליען-הערצער.

די וואוינונג אין דער אמסטערדאמער גאס איז תיכף גענומען געווארען, און איז פאר זיי געווען פראכטפול, כאטש די צימערן זענען געווען קליין און נאהענט איינע צו דער אנדערער, און די קיך און דער עס-צימער זענען געווען איבער א פאב-ריק, א פאבריק, וואס האט ארויסגעגעבען א שלעכ-טען ריח. דאס שלאף-צימער איז געווען דערביי דער גאס, וועלכע האט זיך געטריסעלט פון די וועגענע און אמניבוסען דערצו נאך איז געקומען דער רויך און דער טומעל פון אייזענבאהן, וועלכער איז גע-ווען נישט ווייט. די איינציגע טרייסט פון דער וואוינונג איז געווען דער באלקאן וועלכער איז געווען פער-דעקט מיט א בלעכענעם דאך און געפארבט אין רויט-טע און ווייסע פאסען, וועכטער איז אונטער אט דעם פערפרוירענעם דאך נישט געווען אזוי פרעהליך, אבער דערפאר האט ער געשיינט צו זיין אנגענעהם זומער.

ושאן און פעני האבען זיך בעשעפטיגט מיטן אויסמעבלירען די צימערן. ושאן האט געשריבען אהיים, אז ער וויל פירען אן אייגענע ווירטשאפט און באנגט דיוואן, וועלכע האט געפיהרט זיין באטערס ווירטשאפט האט זאפארט געשיקט דאס נויטיגע געלד. און איהר בריף האט זי אהם געשריבען, אז

זי האט ארויסגעשיקט א פאר זאכען און א געפלאכ-טענעם שטוהל.

א, ווען די טאנטע וואלט געוואוסט, דער עס וועט זיצען אז דעם שטוהל! וואס פאר אן אינטער-עסע עס וועלען ליגען אין די קאסטענס, וועלכע זי שיקט! אבער דער געדאנק האט נישט לאנג געמאר-טערט דעם יונגענמאן, וועלכער איז געווען בעשעפ-טיגט מיטן איינקויפען די ווירטשאפט און זיין הויז.

עס איז געווען אזוי אנגענעהם צו געהן נאך דער ארבייט און די ווייטיגע גאסען פון פאריז און געהן ארום און ארום מיט זיין געליבטע און זוכען מעבעל פאר'ן עס-צימער, קויפען א טיש מיט וועקס שטוהלען, און דינגען פאר'האנגען און בעטציג. זי איז גרייט געווען צו נעהמען אלץ אויף בארג. אבער פעני האט געהאט איהר חשבון. זי איז געווען אויסגערעכענט און האט זיך אויסגעלערנט דינגען דעם פרייז.

זי איז בעקאנט געווען מיט הויזער, וואו מען האט געקענט קויפען ביליג א פולשטענדיגען און עס פאר א קליינע פאמיליע. זי האט געוואוסט וואו מען קויפט פלים, וועלכע מען דארף נישט צו לאנג פוצען פאר וועש האט זי געהאט א פלאץ, וואו מען בארגט אויף אפצאהלונגען. זי האט אויך געוואוסט, אז מען דארף אפהיטען אנ'אויסקויף און די הייזער פון די פאריזער איינוואוינער, וועלכע טערען אזוי אפט אפגעבראכען פון פרישע אומגליקען. אין די ראזינגע ערטער האט זי געפונען א בעט, וועלכע איז געווען גרויס גענוג פאר א מאטער מיט זיבען דער-וואקסענע טעכטער.

בעת ער האט זיך בעפרייט פון זיין ארבייט, האט ער פרובירט געהן קויפען גאנץ אליין, אבער ער האט דערצו נישט בעטויגט, ווייל ער האט נישט געוואוסט, ווי מען דינגט זיך און מען געהן ארויס נישט געקויפט.

דאס פערגעניגען צו מעבלען די צימערן, צו דינגען קוטירען איבערן פלאץ, וואו צו שטעלען א שטיקעל מעבעל פון האלטען איז אין רעכענען, וואס מען דארף נאך האבען כדי איינצושטעלען די ווירטשאפט, עס זאל קיין זאך נישט פעהלען.

(פארטזעצונג קומט).

אין דער שעה פון לייד און נסיון

אויפרוף פון ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט צום יודישען פאלק

לאנדאן, (יט"א) דער אקציאנס - קאמיטעט האט, שליסענדיג זייבע בעראטונגען ארויסגעלאזען אנ'אויפרוף צו דער יודישער עפענטליכקייט, וועלכען מיר האבען ערשט איצט די מעגליכקייט צו פער-עפענטליכען, דער אויפרוף לויטעט:

„אין דער איצטיגער שעה ווענדען מיר זיך מיט אונזער רוף צו אלע טרייע פריינד צו אלע, וואס בוי-ען אונזער לאנד און די יודישע צוקונפט, צו אונזער גאנצען פאלק!

שטעהט פעסט און זיכער ביי אייער ארבייט! קיין אפהאלט, קיין הפסקה פון די אנשטרענגונגען! שטארקער און גרעסער זאל זיין אונזער טאט, גרויס און ערנסט, ווי ידער נסיון, וואס איז איבער אונז געקומען.

מיר וועלען אונזער האפנונג, אונזערע רעכט אויף ארץ ישראל אונזער ארבייט אין לאנד נישט מאכען אפהענגיג פון צייטווייליגע פאליטישע וואק-לעגישען און בעשלוסען, קיין קראפט אין דער וועלט איז נישט ביכולת צו פערניכטען דאס. וואס איז געוואן דער זין פון אונזער לעבען און געשיכטע אין משך פון יאהרהונדערטען, און דאס, וואס מיר האבען אין די לעצטע יאהרצעהנטען מיט לייב און זעל געשאפען אויף די פעלדער און בערג פון ארץ-ישראל.

אין דער שעה פון לייד און נסיון שטעהט אונזער פאלק געאייניגט, שטארק גרייט צו קאמף און קרבנות, און שטארק און ווירדיג וועט זיין אונזער פראטעסט פאר דעם געוויסען פון ענגלאנד און פון דער גאנצער וועלט,. אונערשיטערט און ענטשלאסען וועלען מיר קעמפען פאר אונזער רעכט, פאר אונ-זער לאנד און אונזער עתיד. אונזער ווייטערדיגע ארבייט פאר א"י, געפיהרט דורך נישט-אפגעשוואכ-טען גלויבען און דורך נישט געבראכענעם מוט, וועט דאקומענטירען דעם ווילען פון פאלק און זיין ענט-שלאסענהייט.

דאס לאנד רופט נאך שעפערישער ארבייט, פיל קען און מוז געטון ווערען, אונזערע פאזיציעס אין א"י מוזען געפעסטיגט און ענדגילטיג קאנסא-לידירט ווערען. די ענטוויקלונג פון דער יודישער שטאט, פון יודישען דארף, פון דער יודישער שול. און יודישער אינדוסטרי מוז דורך אונז גוזיכערט און געשטיצט ווערען.

און ווי דאס פאלק, אזוי יאויך דעם יחיד, רופט דאס לאנד צו מעשים: צו טון דאס זייניגע מיט זיין אונטערנעהמונגס-גייסט, זיין קאפיטאל און זיין אר-בייטס-קראפט פאר דער ענטוויקלונג פון לאנדווירט-שאפט און אינדוסטריע. דער וועג מוז אויסגעגלייכט ווערען, און מיר מוזען שטעהען גרייט אויף דעם מאמענט, ווען עס וועלען בעזייטיגט ווערען די אוי-סערליכע שוועריגקייטען און שטערונגען.

צו אלע אונזערע פריינד, אלע ציוניסטען אין דער גאנצער וועלט געהט אונזער רוף צו א גרויסער אפפערוויליגער ארבייט פאר אונזערע קרבנות, וועל-כע דינען דער גאולת הארץ און דעם ווידעראויפבוי פון לאנד.

אונטערגעשריבען (—) אקציאנס-קאמיטעט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, פארזיצער לעא מאצקין.

מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע: דר. חיים ווייצמאן, נ. סאקאלאוו, ל. בארטה, מאיר בערלין, פראפ. בראדעצקי, ש. קאפלאנסקי, קאל. קיש, פע-ליקס ראזענבליט, הארי סאקער, יוסף שפרינצאק.

פערטרעטער פון די צענטראלע אינסטיטוציעס: יוסף קאווע, דר. ארטור האנטקע, לייב יפה.

ועד הלאומי: יוסף בעראץ, מ. דיזענהאף.

פארזיצער פון קאנגרעס-געריכט: ס. גראנעמאן.

מיטגלידער פון א.ק.: דר. חיים ארלאזאראוו, דר. בילעצקי, קורט בלומענפעלד, ה. פארבשטיין, בערטאלד פייוועל, מ. הינדעס, לעאן לעוויטע, לוי לעווין-עפשטיין, אינזש. רייס, דר. טארטאקאווער, יאאכים נייגער א. אנד.

מ'דארף האבען פאסטוכער, אדער מ'דארף נישט האבען?

א מעשה מיט יודישע פאסטוכער פאר בירא-בידזשאן

מאסקווא. (י. ט. א.) א מעשה מיט פאסטו-כער האט זיך לעצטענס אפגעשפילט צווישען ביראבידזשאן און אוקראינישען „קאמועט“. דעם 10-טען סעפטעמבער האט דער אוקראינישער „קאמועט“ דערהאלטען א טעלעגראמע פון בירא-בידזשאן, אז דער „סאוכאז“ (סאוועטישע לאנדווירטשאפט) „סקאטאיאר“ נויטיגט זיך אין 50 פאסטוכער, וואס זא-לען ארומגעהן ארום פיה אין פעלד און שטאהל.

לפון זיי דארפען 20 קומען אין סעפטעמבער און 30 אין אקטאבער. אזוי ווי דער טערמין פון ווערבי-רען און אפשיקען 50 פאסטוכער איז געווען צו קורץ (די רייזע אליין דארף דויערען תשעה טעג) האט דער אוקראינישער „קאמועט“ געענט-פערט מיט א טעלעגראמע, אז ער איז איינשטימיג צו שיקען די 50 פאסטוכער, אויב דער טערמין פון זייער אנקומען וועט פערלענגערט ווערען. דערויף

איז געקומען א טעלעגראפישער ענטפער, אז עס פארערט זיך נישט 50 נאר 200 פאסטוכער און דער טערמין ווערט פערלענגערט ביז 15-טען נאוועמבער.

דער „קאמועט“ האט פונאנדערגעשיקט אויף די ערטער טעלעגראמען וועגען ווערבירען בעלנים צו פאהרען קיין בירא-בידזשאן און ארויסגעשיקט א ספעציעלען אינסטרוקטאר צו העלפען דורכצופיה-רען די ווערבירונג. דערווייל איז אנגעקומען א טע-לעגראמע, אז דער אררער אויף 200 פאסטוכער איז אנולירט און מען זאל קיינעם נישט שיקען. דער „קאמועט“ האט גלייך פונאנדערגעשיקט טעלעגרא-מען, אז קיינער זאל זיך נישט רירען פון ארט. באלד אבער קומט אן א פרישע טעלעגראמע, אז דער אררער איז ווידער יא גילטיג, נאר עס פאדערט זיך נישט 200 נאר 70 פאסטוכער...

דער אוקראינישער „קאמועט“ איז איבער זיך פון דעם אויף דער אינפעראנטווארטליכקייט פון די בירא-בידזשאנער, וועלכע דיסקרעדיטירען די און דעם „קאמועט“.

די באבע שיינע-רחל

(פארטרעט)

פון שרה טארטשינסקי.

אין איינער געגענד זענען פערהאן א סך אלטע לייט — לאנג לעבען זאלען זיי, — אבער קיינע-פון זיי געדענקט נישט, ווי אלט אונזער שכנה שיינע רחל איז. די אלטיטשקע אליין זאגט אויך, אז זי ווייסט נישט, וואס'ערא יאהר זי איז געבוירען גע-וואָרען, אבער קיינער גלויבט איהר דאס נישט.

— וואס קומט מיר ארויס, אז איך לעב, אז איך האב מיינע שוועסטער און ברידער אזוי יונג בעגר-ראבען? — זאגט זי און צווויינט זיך באלד.

צוויי ברידער מיט דריי שוועסטער זענען זיי גע-ווען און אלע פיר זענען זיי פון דער ליכטיגער וועלט אוועק, און דער צו איז שוין איהר מאן אויך נישטא.

וואס-זשע קומט איהר טאקע ארויס, אז זי לעבט?

איינע אליין אין צוויי גרויסע צימערן, וואס איהר פערמעגליך אייניקעל האט פאר איהר געדונגען. זי וואלט בעסער געגאנגען אין א מושב זקנים, — לאז-יען זי די קינדער נישט.

נו, איז זיך שיינע רחל א באלעבאסטע. און א בריה א יודענע איז זי. שטעהט זי אויף מיט'ן טאג גלייך, ראמענט זיך פאווואלינקע אפ, טרינקט אפ טיה און נעהמט זיך צואבייט. זי קעהרט אויס די פענדלא-נעס און נאך דעם גיסט זי ארויס פון'ם דרעסער א ריין טיכעלע און ווישט ארום די פיהל-צאהליגע פאמיליע-בילדער פון איהרע קינדער.

דא זענען אויך פערהאן בילדער פון די פער-שטארבענע שוועסטער און ברידער. די פאטאגראפי-פען אין הענג זי ווערט פערטיג מיט זיי נעהמט זי זיך צו די „לעבעדיגע“. קינדער און קינדס-קינדער האט זי, קיין עין הרע, — נישט צו צעהלען, כן ירבו... איינע פון זיי זענען כאטאגראפירט אין פער-שידענע פאזעס, אזוי אז כמעט אלע זענען בער-האנגען מיט בילדער, וואו די אלטיטשקע טוט זיך נאר א קירעווע — א זוהן, א טאכטער, אנ'אייניקל, א שנור... די מעהרסטע שוין אלט און צוקנייטשט מיט בעזארגטע געזיכטער. נאר אט לאכט אראפ פון א בילד דער גראאוגיגער סאל, דאס אייניקל, וואס איז כעראיאהרען געווארען א לאיער, דארט שטעה-הען דער טאכטער'ס דריי מיידלעך און שמייכלען ליב... ווייטער קוקען לעבהאפט ארויסטער פיר אויי-ניקלעך — צוויי בחורים און צוויי מיידלעך — אלע קוקען זיי גלייך אויף דער באבען און שמייכלען, א געזונטער אין זיי... און דא ליגט דאס אור-אייניקעל, —דושייקעלע, איינגעפאצען א זאקעטער, די אויגע-לעך אביסעל קאסע און דאס פעטע ווייסעלע פער-קנייטשט. דושייק איז שוין איצט עלף יאהר אלט.

— א גוט מארגען אייך און וואקסען זאלט איהר! — זאגט זי צו די קינדער, און די עלטערען גיט זי אויך אויך אפ א „גוט מארגען“ און ווינ-שעוועט זיי לאנג לעבען.

און נאך דעם נעהמט זי זיך קאכען וואריעמס זיך. זי שטעלט צו דאס קליינע טעפעלע געהעכץ זי געהט ארויס און דרויסען. דא טרעפט זי שוין אן די שכנות. כאטש זיי זענען פערנומען — אפילו שטארק ביין, אבער מען רעדט זיך דורך. מען דער-צעהלט זיך אויס איינע פאר דער אנדערער. וואס מען ליידט זיך אל פון די קינדער. מען רעדט מיט אפגעבראכענע שטימען און איינע לאזט טאקע א טרעהר. נאר שיינע-רחל בעקלאגט זיך נישט. זי הערט אלעמען אויס, וואַרפט אריין פון צייט-צו-צייט א ווארט און שמייכעלט שטיל.

— מען דארף נישט רעדען — זאגט זי — קינ-דער זענען קינדער...

נאך אט געהען די שכנות אוועק. שיינע-רחל קומט אריין אין קיך, טוט א קוק צום טעפעלע גע-קעכטס, וואס ווערט שטיל, און די אלטיטשקע נעהמט א סווועטער פאר'ן זוהן. ער איז שוין איבער די זעכציגער און ס'איז איהם קאלט אפילו אום זומער... וויפיל סוועטער'ס שיינע-רחל האט שוין אויסגעשטריקט אזוי לאנג ווי די אויגען לייכטען און נאך גיט כח די הענט. — דארף מען די קינדער נישט פער-לאזען און זיי אויסווארעמען מיט וואס מען קען...

נאכמיטאג לייגט זי זיך צו שלאפען. זי שלאפט נישט לאנג, אבער זי ליגט ביז פערנאכט. נאך דעם ראווענט זי מנחה.

און אט קומט די נאכט.

די צימערן ווערען גרויס און אויסגעהוילט און די אויסגעהוילטקייט זייערע איז פול-אויפגעפול מיט אזא כמינע פינסטערקייט...

אין דרויסען טרייבט טראמוואיען, זינגען פייפען באהנען און שיפען, און קינדער לארמען אונטער די פענס-טער ביז שפעטער אין דער נאכט. קינדער לארען און פרעהען זיך, אבער דא אינעווייניג איז אלצאיינס שטיל און אומעטיג און אין די גרויסע צימערן ברענט נישט לאנג קיין ליכט, און די אלטע ליגט אין גרויסען בעט און זי פיהלט זיך קליין-און-קליין אין דעם.

— — — — — — — — —

אזוי געהט אוועק א טאג נאך א טאג. און אט דער-נעהענטערט זיך דער שבת.

שבת איז דאך א געבענשטער טאג -- פון זיינע ליבע נאמען געגעבען געווארען, אבער זונטאג און ביי שיינע-רחלען דער אמת'ער יום-טוב, ווייל אין יענעם טאג קומען א חוץ קינדער צו איהר צוגאסט. עס קומען די זוהן, די טאכטער, די אייניקלעך מיט זייערע קינדער און די צימערן ווערען, קיין עין הרע, אזוי קליין, אז ס'אין זיך נישטא וואו א שטיקעל צונוק.

שיינע רחל וואלט געוואונען נאך א צימער, אין קינד וויל כאטש בלייבען מיט איהר... נו, מילא, זאלען זיי זיין געזונד... קינדער זיינען קינדער, און זי האט זיי אלעמען גלייך ליב — און נארמאט די מעוברת'ע פיהלט זי זיך נישט בעקוועם.

שוין יאהרען און יאהרען אזוי. זי איז נאך דאמאלסט אפילו קיין זיבעציג יאהר נישט אלט געווען, האבען די מעוברת'ע קינדער געקוקט קרום אויף איהר. אזוי האט זיך איהר געדוכט. זיי האבען געוואלט געבען נאך איהר א נאמען, — אז זייער קינדער זאלען לעבען אזוי לאנג ווי זי, און זיי האבען געמוזט געבען נעמען די קינדער — אדער נאך די יונג-פערשטארבענע, אדער — נאך נאר פרעמדע מענשען.

איצטער זענען צוויי אייניקלעך מעוברות, און עס דוכט זיך איהר אויס, אז ביידע קוקען עפעס קרום אויף איהר. און שיינע-רחל זאגט זיך פאקי-אין די אויגען נישט קוקען.

— אפשר האבען זיי טאקע רעכט — טראכט זי. אבער באלד בעשליסט זי: ניין, גאט זייט בעס-בער, וואס ער טוט. עס איז נאך אפשר נישט געבוירען געווארען דאס קינד, וואס זאל זוכה זיין צו טראגען איהר נאמען, וואס זאל זיין געבענטשט מיט א סך יאהרען אויך זיין א מופלג בישראל, ער זאל האבען גענוג צייט צו לערנען תורה און פערשפרייטען איהר ליכט איבער נאר דער וועלט...

— — — — — — — — —

קלאנג-פילם-טעאטער
„MIMOZA"
ul. Kilińskiego 178.

היינט גרויסע פרעמיערע!
פון דעם גרויסען קלאנג-פילם
„האדזשי מוראט"
מיט: Iwan Mozżuchin
אין דער הויפטראלע. — אין דעם אויביגען בילד נעהמט אנטייל
א גרויסער קינסטלער-כאר.
קורצליך: „נח'ס תבה" קורצליך:
אנהויב 5.30, 7.30 און 9.15, שבת, זונטאג און יום טוב 3.30 נ"מ

7mio pokojowe mieszkanie
w centrum miasta, idealne dla lacznicy lub szkoły, nadające się również dla prywatnego mieszkania, czy interesu — **do wynajęcia**. Oferty sub. „7-b." do adm.

נאכמיטאג-חדר
פאר קינדער, וואס לערנען
אין פאווסעכנע שולעס
פון י. ד. ראזענפעלד
פלאץ וואלנאשטשי (נייע שטאט) 6
מעלדעט, דאס עס ווערען אנגענומען קינדער פון יעדע עלטער צו לערנען אלע למודי קודש, עברי, חומש, רש"י, תנ"ך, משניות, גמרא, העברעאיש און יודיש.
איינשרייבען פון נייע תלמידים פון 4—7 אווענד.
געדענקט דעם אדרעס: נייע שטאדט 6.
קווער אפיצינע, רעכטס, 2-טער שטאק.

קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26
היינט און פאלג. טעג! היינט און פאלג. טעג!
מעכטיג מייסטערווערק, וואס איבערשטייגט אלע ביז איצטיגע פילמען א. ז.
די זינד פון די פאטערס
אין דער הויפטראלע דער גרעסטער טראגיק פון דער וועלט אין זיין נייעסטער קרעאציע, וואס איבערשטייגט דעם „איבריגען מענש"
EMIL JANNINGS
מעכטיגע דראמע, וואס אילוסטרירט דעם גורל פון א דייטשען עמיגראנט אין אמעריקא. „די זינד פון די פאטערס" איז דער פילם, וואס איז אנערקענט געווארען פון דער גאנצער וועלט-פרעסע אלס דער בעסטער פאר אלע צייטען.
פערשטארקטער ארקעסטער אונטער לייטונג פון ה' סטעפאנסקי.
אנהויב אין געוו. טעג 4 נאכמיטאג. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום טוב פון 9—1 פארם.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

א שדכן
וועלכער מערקצהרט אין בעסערע הייזער, ווערט פון זאפארט געזוכט. אפערטען אפצוגעבען אין אדמינ. אונטער „P. N."

א וועש-נייהעריך
ווערט געזוכט אויף א קריטא-מאשין, ווי אויך אן אנזשור-ציהעריך.
פאלודניאווא 6, וואהנ. 34. 19668

לעטשניצע זגערזשער 17
טעלעפ. 116-33
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק אויגען-קראנקה. 1—2 נאכם.
ד"ר יוסטמאן נערווען-קראנקהייטען 12—2 נאכם.
ד"ר מ. קאנטאר כירורג 4½—5½, יו"ט 1—2
ד"ר פאפיערני אקושער און פרויען-קראנקה. 11½—1 נאכם.
ד"ר ראסאווסקי אויערן, נאז- און האלז-קראנקה. 10½—11½, 2—3 און 6—7 נאכם.
ד"ר ראזענצווייג קינדער-דאקטאר 11—12. 4—5 נ"מ
ד"ר רוזשאנער מענער- און הויט קראנקה. 1 2 נאכם.
ד"ר ווייגבערג אינערל. קראנקה. 1—2, 6—7 נאכם.
א. גראדזעטשיק צאהן-ארצט 3—7 נאכם
ד"ר סטופעל רענטגען-קאבינעט 12—2, 4—6 נאכם.
וועגעראלאגישע קאבינעטן טעגליך פון 1-2 נ"מ

DR. H.LUBICZ
MED.
ספ. פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנק.
בעהאנדלט ווידער אן
אויף צעגעלניאנא 43, טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 זונטאג און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

Zgubiłem 2 weksle
po 100 zł. in blanco wystawca Szlojme Henechowicz, Dobra Weksle zostają unieważnione. 4666

עס ווערט געזוכט
א קוואליפיצירטע
פערקולפעריז
אין שיך-געשעפט וואל-קאוויטשעאמארסקא 3

Dr. med. J. Lubicz
ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 18-31
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערק-ימונגען פון די פלייצעס און גלידער איינענע פ-אצאוניע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען, ווי: קלאדקעס אויף פלאטפיסען, קינסטליכע גלידער א. א. ו. נעמט אן פון 2,30 ביז 4,30 נאכם

LOKAL
frontowy składający się ze sklepu i mieszkania (2 mieszkania z kuchn) w śródmieściu do oddania. Wiadomość tel. 18099

DR. MED.
L. Pikielny
אוראלאג
ספעציאל-ארצט פאר נירן, בלאז און אורין-קראנקה.
NAWROT 8, tel. 2,19-90
נעמט אן פון 12—1 און פון 4—7 אווענד.

Dr. med.
M. LERNER
ספעציאליסט פאר קינדער-קראנקהייטען
זאכאדניא 64, טעל. 113-09
נעהמט אן פון 3 ביז 5 נאכמיטאג.

אנ'ארט
צושלאפען
פאר 2 אנשטענדיגע יונגעלייט, איז אבצוגעבען.
צו ערפאהרען
פיעטריקאווער 33
אויפ'ן 2. הויף, פארטער.

Dr. Z. Rakowski
ספ. פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקה.
9 קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 127-81.
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—5.

Dr. med.
B. Robinson
פיעטרקאווער 10, טעל. 131-86
צוריקגעקעהרט

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27
tel. 151 78
צוריקגעקעהרט
הויט און וועגערישע קראנקה. רענטגען און ליכט-שטראלען. נעמט אן פון 4—7 אווענד.

Lek. dent.
Z. Bielakowska
powróciła
Kilinskiego 113
róg Nawrot,
tel. 148-27 (winda)
Przyjmuje od 10-1 i 4-7

Dr. N. HALTRECHT
ספעצ.-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנק.
נעמט אן פון 8 ביז 9 פריה, פון 12—3 נאכמיטאג און פון 8 ביז 9 אווענד.
פיעטריקאווער 10
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאלאג-אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 134—72
נעמט אן פון 2—3 נאכמ. און פון 7½—9 אווענד.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און דענטיסטישער קאבינעט.
זשעראמסקיעגא 11, טעלעפאן 3763
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר אימיך נאז, האלז, אויערן ס.	3½—4½
ד"ר קערשנער קינדער-קראנקה.	9-11 3-4½
ד"ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	12—2
ד"ר ביבערגאל הויט און מענער.קר.	11½—12½
ד"ר שמירגעלד נערווען און גייסטיגע קר.	1—2
ד"ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה.	12½—1½
ד"ר חיים כירורגישע קראנקהייטען	2—3
ד"ר שמערלאווסקי פרויען- און געבורטס-הילף	3½—4½

אימפונגען געגען שקארלאטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפנט געווארען
א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאזשינסקי-סטאראפאלסקא
צאהן-ארצט 10—1, 3—6
קינסטליכע ציין, קראנען, פלאמבען א.א.וו.

די לעטשניצע איז טעטיג אויך זונטאג

Dr. med.
I. Wajnberg
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען
ספעציעל פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען
בעשטראהלונגען און קינסטליכע בערג-זון
נעהמט אן אין דערהיים פון 3—5.

Lekarz-dentysta
Stanisław Gelberg
זאוואדזקא 14, טעל. 108-53
נעמט אן פון 10—2 נאכמ. און פון 4—7 אווענד

זיכערע הילף און א רפואה
אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס,

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרוים אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם בוס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבליך. ספעציעל גוטענע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראקטיקע מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר-דאקטאר בראכו רעקאמענדירט בעזונדערס זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען

ברוך. אויך פאר הויקערס ליימונגען מיט הייל-גארסעטען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאט-פיס ספעציעלע אמנלאגען אין די שיך. קינסטליכע גוטענע פיס און הענד, גוטענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.
עמפפאנגס פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט
Specialist J. RAPAPORT Ortoped von Lemberg
Łódź, WÓLCZAŃSKA 10, tel. 221-77, front, parter
בעמערקונג: דאס ערזעגליכע ערשיינען פון די קראנקע און אונבעדינג גוטיגע דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בארטוש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. ד"ר ב. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע. מיר נעהמען אויך אן ערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע

דאנקזאגונג.
דעם געעהרטען ה' ד"ר. י. ראפאפארט, ספעצ. פאר ברוך-ליידענדע אין לאדז, זאוואלנעשנסקע 39, פראנט 2. שטאק, פאר דער גיבער אינטערעסאנטליכער הילף און רעטען מיך דעם ערשטען טאג ראש השנה פון דעם שווערען און טאד מיין לעבען געפעהרליכען ברוך, פאר דעם חיסע שטארליכען אנלעגען מיר דעם באנדאזש פון ז"ז סטמארע דאנק איך אויף דעם וועג הערצליך און עמפעהל איהם דערדורך פאר אלע ברוך-ליידענדען
Dr. M. Minzer, N. lekarz kolejowy K. Chorych.

Starszy felczer
J. Przysucha
ג. פעלדשער פון ווארשאווער שפיטאל אויף טשיסטע האט זיך נאך לאנגיעהריגער פראקטיק בעזעצט אין לאדז און נעהמט אן קראנקע צו יעדער צייט אין דער וואוינונג פון ג. פעלדשער ראזענצווייג
פילסודסקיעגא 29 (וושכאדניא) טעלעפאן 179-48

הלא חכמה תקרא
ותבונה תתן קולה
אם תקח אמרי ומצותי תצפן אתך
אז תשכן בטח ושאנן כי הלך בתום
ילך בטח ומעקש דרכיו יודע
איבער דעם וועלט נאר קומען און ביורא
פון ד. מאנעלא
וואס איז איבערגעטראגען געווארען פון צווייטען הויף אויפ'ן ערשטען הויף
פיעטריקאווער 17, לינקע אפיצינע פארטער, טעל. 124-95
וואו ס'ווערט ווייטער ערלעדיגט פינקטליך און געוויסענהאפט געשריבען א-לערליי ביטעס: ציווילע, קארנע, האנדלאווע, אפעלאציעס, אדוואלאניעס, קלויזולעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, וועגען דירות אין אוישאנד ראזיעמטשע, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
בעמ.: קלויזולעס און זאבעזפיעטשעניעס ווערען פון מיר ערלעדיגט במשך פון 24 שעה
מיט אכטונג ד. מאנעלא, פיעטריקאווער 17, 1-טער הויף

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
פאר וועגערישע הויט-קראנקה, און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. —
פון 11 ביז 12 בייטאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען —
וויזיט 3 זל.

וועכבעריך כירורגישע קליניק
„SANATO"
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
ערצטליכע אויפזיכט איבער דער מוטער און קינד
פרייזען פון געבורט
אין 2-טע קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאנטאר
עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט צוטראגען א היים; אויף דער פראווינץ 6 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן אינהאלט און טערמינען פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך
די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ —60 „ „ „ 4 „
פאר א מילימעטער-שורה: נאכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ —18 „ „ „ 8 „
ליסטע דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.